

ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE BRNO
VEŘEJNÁ VÝZKUMNÁ INSTITUCE

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2025

Brno 2026

Název: Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná výzkumná instituce

Sídlo: Kaloudova 1321/30, 614 00 Brno

IČO: 48511005

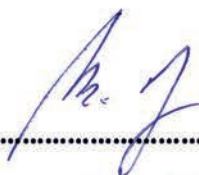
DIČ: CZ48511005

Tel.: 545242342-43, 545211255

E-mail: sekretariat@uapp.cz

<http://www.uapp.cz/>

<https://www.facebook.com/uappbrno/>

Mgr. Michal Přichystal

ředitel ÚAPP Brno, v. v. i.

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
2. ORGANIZAČNÍ A PERSONÁLNÍ STRUKTURA ÚAPP BRNO, V. V. I.	6
2.1. Organizační struktura ÚAPP Brno, v. v. i.	6
2.2. Statutární a dozorčí orgány ÚAPP Brno, v. v. i.	7
2.2.1. Ředitel	7
2.2.2. Rada instituce.....	7
2.2.3. Dozorčí rada	8
2.3. Informace o změnách zřizovací listiny ÚAPP Brno, v. v. i.	8
2.4. Základní personální údaje	10
3. ZPRÁVA O ČINNOSTI ÚAPP BRNO, V. V. I. V ROCE 2025	11
3.1. Archeologické výzkumy.....	11
3.1.1. Seznam pozitivních archeologických výzkumů.....	12
3.1.2. Seznam vypracovaných nálezových zpráv.....	66
3.2. Řešení vědeckých projektů	69
3.3. Publikační činnost	69
3.4. Ediční činnost	72
3.5. Konference	74
3.6. Popularizační činnost	76
3.6.1. Medializace činnosti.....	76
3.6.2. Výstavy a spolupráce s muzei.....	77
3.6.3. Přednášky a workshopy	78
3.6.4. Aktivity pro veřejnost.....	78
4. STANOVISKO DOZORČÍ RADY A RADY INSTITUCE K NÁVRHU VÝROČNÍ ZPRÁVY ÚAPP BRNO, V. V. I. ZA ROK 2025	81
5. HOSPODAŘENÍ ÚAPP BRNO, V. V. I. V ROCE 2025	82

1. ÚVOD

Ústav archeologické památkové péče Brno (ÚAPP Brno) vznikl 1. dubna 1993 delimitací části Archeologického ústavu AV ČR Brno na základě rozhodnutí ministra kultury ČR č. 7/1993 ze dne 18. března 1993. Zpočátku měl formu státní příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem kultury ČR za účelem ochrany a záchrany movitých a nemovitých archeologických památek na celém území Moravy a Slezska.

S účinností od 3. května 1995 byl ústav pověřen Ministerstvem kultury ČR výkonem činností archeologické památkové péče na území čtrnácti okresů bývalého Jihomoravského kraje (Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Jihlava, Kroměříž, Prostějov, Třebíč, Uherské Hradiště, Vyškov, Zlín, Znojmo, Žďár nad Sázavou).

1. dubna 2001 došlo u ústavu v rámci reformy veřejné správy na základě rozhodnutí Ministerstva kultury ČR podle ustanovení § 1 zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetků krajů, v platném znění, k převodu zřizovatelských funkcí z Ministerstva kultury ČR na nově vzniklý Brněnský, respektive Jihomoravský kraj. Ústav získal status příspěvkové organizace kraje, jejímž hlavním účelem byla nadále ochrana a záchrana movitých a nemovitých archeologických památek.

1. ledna 2007 byl ústav na základě rozhodnutí Zastupitelstva Jihomoravského kraje č. 397/05/Z 6 v souladu s ustanovením § 31 odst. 6 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, přetransformován na veřejnou výzkumnou instituci, jejímž zřizovatelem se stal Jihomoravský kraj. Účelem ústavu, který má tuto právní formu až do současnosti, je uskutečňování vědeckého výzkumu v oblasti záchrany a ochrany movitých a nemovitých archeologických památek a poskytování s tím souvisejících služeb.

V souladu s ustanovením § 6 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, je ústav zapsán v seznamu veřejných výzkumných institucí, který vede Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Má postavení právnické osoby se všemi právy a závazky, které z tohoto postavení vyplývají, pravomocemi, působnostmi i odpovědností danou obecně platnými právními předpisy a zřizovací listinou a samostatně hospodaří s peněžními prostředky i majetkem.

Podle Dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů uzavřené dne 25. 4. 2019, respektive 6. 5. 2024 s Akademií věd ČR podle ustanovení § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a podle ustanovení § 159 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, je ústav oprávněn provádět archeologické výzkumy v územním obvodu Jihomoravského kraje, Olomouckého kraje, Zlínského kraje a Kraje Vysočina.

V roce 2025 ústav dosáhl historicky nejvyšších celkových výnosů, což bylo způsobeno především současnou realizací několika předstihových a záchranných archeologických

výzkumů velkého rozsahu. Z předchozího roku pokračovaly odkryvy intenzivně osídlených ploch v Brně-Holáškách, jež byly určeny pro výstavbu rodinného bydlení, domova pro seniory, mateřské školky a související technické infrastruktury. Početné archeologické situace ohrožily i rozsáhlé zemní práce související s rozšiřováním odpočívky při dálnici D1 u Vyškova a zejména s modernizací úseku 4 železniční tratě Brno-Přerov. Ve druhé polovině roku 2025 ústav ve spolupráci s Archaia Brno z. ú. začal řešit významnou veřejnou zakázku na provedení předběžného archeologického výzkumu v trase plánované vysokorychlostní tratě Jižní Morava.

Přestože výše zmíněné akce na sebe vázaly značný objem pracovní kapacity zaměstnanců ústavu, podařilo se pokrýt odborným dohledem a případným archeologickým výzkumem dalších více jak 1200 stavebních akcí. Stranou nezůstaly ani tradiční vědecké a popularizační aktivity.

Měrovice – předstihový výzkum lokality Podlučí v trase stavby 4 modernizace železniční trati Brno – Přerov

2. ORGANIZAČNÍ A PERSONÁLNÍ STRUKTURA ÚAPP BRNO, V. V. I.

2.1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ÚAPP BRNO, V. V. I.

Zřizovatelem ÚAPP Brno, v. v. i. je Jihomoravský kraj se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno.

ÚAPP Brno, v. v. i. se organizačně dělí na základní a detašovaná pracoviště. Základní pracoviště je dislokované v brněnském sídle ústavu a tvoří ho sekretariát ředitele s administrativním, ekonomickým a provozním úsekem, oddělení terénních výzkumů a oddělení laboratorního a technického zpracování.

Základní pracoviště Brno:

Kaloudova 1321/30, 614 00 Brno

tel.: 545242342-43, 545211255, 602 564 755

e-mail: sekretariat@uapp.cz

Již od svého založení měl ústav detašované pracoviště ve Zlíně, které bylo v roce 2012 přesunuto do Hulína, a nakonec v roce 2018 do Kroměříže. Další detašovaná pracoviště vznikla v roce 1995 v Prostějově, v roce 1998 ve Vyškově a v roce 2000 ve Znojmě.

Detašované pracoviště Kroměříž:

Kojetínská 1247/14, 767 01 Kroměříž

e-mail: kromeriz@uapp.cz

Detašované pracoviště Prostějov:

Blahoslavova 420/17, 796 01 Prostějov

tel.: 582347096

e-mail: prostejov@uapp.cz

Detašované pracoviště Vyškov:

náměstí Čsl. armády 1/2A, 682 02 Vyškov

tel. 517350773

e-mail: vyskov@uapp.cz

Detašované pracoviště Znojmo:

Mičurinova 1752/9, 669 02 Znojmo (do 31. 8.)

Palliardiho 1367/23, 669 02 Znojmo (od 1. 9.)

tel.: 530512138

e-mail: znojmo@uapp.cz

2.2. STATUTÁRNÍ A DOZORČÍ ORGÁNY ÚAPP BRNO, V. V. I.

2.2.1. ŘEDITEL

Statutárním orgánem ÚAPP Brno, v. v. i. je ředitel. Tuto pozici v roce 2025 zastával Mgr. Michal Přichystal.

2.2.2. RADA INSTITUCE

Na zachování účelu, pro který byl ÚAPP Brno, v. v. i. zřízen, a na uplatnění veřejného zájmu v jeho činnosti dohlíží sedmičlenná Rada instituce, která byla zvolena výzkumnými pracovníky ústavu v roce 2022. Její složení se v roce 2025 neměnilo.

Interní členové: PhDr. Pavel Fojtík (místopředseda)

Mgr. Andrea Matějčková (předsedkyně)

Mgr. Michal Přichystal (tajemník)

Mgr. Dagmar Vachůtová, Ph.D.

Externí členové: doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D. (JČM/JU, České Budějovice)

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc. (AÚ AV ČR, Praha)

PhDr. Karol Pieta, DrSc. (AÚ SAV, Nitra)

V roce 2025 se Rada instituce sešla na dvou zasedáních ve dnech 15. 4. a 15. 10.

Na zasedání konaném dne 15. 4. 2025 členové Rady projednali, ověřili a schválili předložený zápis o usneseních, které byly přijaty per rollam dne 17. 12. 2024 (návrhy mzdového předpisu, rozpočtu na rok 2025 a střednědobých výhledů rozpočtů na roky 2026 a 2027 a grantového projektu I. Čižmáře). Projednán a schválen byl také návrh na přidělení výsledku hospodaření za rok 2024 do rezervního fondu a návrh nových pravidel pro hospodaření s fondy instituce. Bez výhrad byl projednán předložený koncept výroční zprávy za rok 2024 včetně účetní závěrky a zprávy nezávislého auditora. Na závěr shrnul ředitel M. Přichystal činnost a hospodaření ústavu za období uplynulé od posledního zasedání.

Na zasedání konaném dne 15. 10. 2025 členové Rady projednali, ověřili a schválili předložený zápis o usnesení, které bylo přijato per rollam dne 23. 7. 2025 (návrh nových

pravidel pro hospodaření s fondy instituce). Následně ředitel M. Přichystal shrnul činnost a hospodaření ústavu za období uplynulé od posledního zasedání Rady a přítomné členy seznámil s výhledem do konce roku 2025.

2.2.3. DOZORČÍ RADA

Dohled nad činností, hospodařením a nakládáním s majetkem ÚAPP Brno, v. v. i. vykonává pětičlenná Dozorčí rada, která je jmenována zřizovatelem. V roce 2025 měla následující složení:

Mgr. Michal Doležel (od 20. 2.)

Mgr. Petr Fedor (předseda)

PhDr. Filip Havlíček (do 20. 2.)

Mgr. Andrea Matějčková

Ing. Jiří Němec (místopředseda)

Ing. Alena Opatřilová

V roce 2025 se Dozorčí rada sešla na zasedání dne 16. 6., kdy projednala a schválila návrh Výroční zprávy ústavu za rok 2024. Současně schválila návrh zprávy o své činnosti za období od 1. 6. 2024 do 31. 5. 2025 a předložení této zprávy zřizovateli a řediteli instituce.

2.3. INFORMACE O ZMĚNÁCH ZŘIZOVACÍ LISTINY ÚAPP BRNO, V. V. I.

Zřizovací listina veřejné výzkumné instituce byla schválena v souladu s ustanovením § 35 odst. 2 písm. l) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění, usnesením Zastupitelstva Jihomoravského kraje č. 631/06/Z 9 ze dne 27. 4. 2006 a vydána podle ustanovení § 3 odst. 2 a § 31 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, s platností od 1. 1. 2007.

Úplné znění vyplývá ze změn provedených Dodatkem č. 1 ke Zřizovací listině veřejné výzkumné instituce, schváleným Zastupitelstvem Jihomoravského kraje dne 22. 2. 2007 usnesením č. 1108/07/Z 16, Dodatkem č. 2 ke Zřizovací listině veřejné výzkumné instituce, schváleným Zastupitelstvem Jihomoravského kraje dne 8. 11. 2007 usnesením č. 1440/07/Z 21, Dodatkem č. 3 ke Zřizovací listině veřejné výzkumné instituce, schváleným Zastupitelstvem Jihomoravského kraje dne 19. 6. 2014 usnesením č. 1228/14/Z12, Dodatkem č. 4 ke Zřizovací listině veřejné výzkumné instituce, schváleným Zastupitelstvem Jihomoravského kraje dne 25. 6. 2015 usnesením č. 1901/15/Z19 a Dodatkem č. 5 ke Zřizovací listině veřejné výzkumné

instituce, schváleným Zastupitelstvem Jihomoravského kraje dne 25. 4. 2019 usnesením č. 1899/19/Z21.

V roce 2025 se Zřizovací listina veřejné výzkumné instituce neměnila. Její aktuální znění je zveřejněno v Rejstříku veřejných výzkumných institucí MŠMT ČR na příslušných webových stránkách (<http://rvvi.msmt.cz/>).

Měrovice – část keramické ženské plastiky lengyelské kultury

2.4. ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

1. Struktura zaměstnanců v roce 2025 – průměrný přepočtený počet zaměstnanců

Kategorie zaměstnanců	Muži	Ženy	Celkem
Archeolog	13,41	3	16,41
Odborný pracovník (technik, konzervátor)	1	12,5	13,5
Administrativní, ekonomický a provozní pracovník	1	4,71	5,71
Celkem	15,41	20,21	35,62

2. Struktura zaměstnanců dle vzdělání – stav k 31. 12. 2025

Dosažené vzdělání	Muži	Ženy	Celkem	%
Úplné střední odborné	0	10	10	25,64
Vyšší odborné	0	1	1	2,56
Vysokoškolské	17	11	24	71,8
Celkem	17	22	35	100,0

3. Vznik a ukončení pracovních poměrů v roce 2025

Pracovní poměr	Počet
Vznik	5
Ukončení	1

3. ZPRÁVA O ČINNOSTI ÚAPP BRNO, V. V. I. V ROCE 2025

Předmětem hlavní činnosti ústavu je vědecký archeologický výzkum a jeho infrastruktura, jejíž součástí jsou veškeré technické činnosti, související s archeologickým výzkumem. Svou činností ústav přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Ústav získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace, poskytuje vědecké posudky a odborná stanoviska a provádí konzultační činnost. V rámci předmětu své hlavní činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro svůj výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi. Poskytuje metodickou pomoc archeologickým pracovištím muzejní sítě Jihomoravského kraje v oblasti záchrany a ochrany archeologického dědictví.

3.1. ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2025 spočívalo těžiště činnosti ÚAPP Brno, v. v. i. v zabezpečování archeologické památkové péče na územích vymezených platnou dohodou s Akademií věd ČR. Jednalo se zejména o předstihové a záchranné archeologické výzkumy, umožňující stavebníkům splnění podmínek ustanovení § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, včetně zpracování a odborného vyhodnocení získaných poznatků a nálezů, vyhotovení závěrečných a nálezových zpráv a odevzdání ošetřených a evidovaných movitých předmětů do sbírek příslušných muzeí. V souvislosti se stavebním řízením byla průběžně vydávána odborná vyjádření a posudky. Pracovníci ústavu se pravidelně účastnili příslušných regionálních archeologických komisí (Jihomoravská RAK, Středomoravská RAK, Zlínská RAK a RAK Vysočina), na kterých byly systémově distribuovány archeologické akce.

V roce 2025 bylo uzavřeno celkem 449 nových objednávek či dohod (některé rámcové) k výzkumům hrazeným investory a 159 dohod k výzkumům nepodnikatelských subjektů. Vedle 140 akcí pokračujících z předchozích let bylo nově provedeno 1237 dohledů, prospekcí a záchranných výzkumů, z nichž dohromady 105 bylo pozitivních. Na financování neziskových záchranných výzkumů, především při výstavbě rodinných domů, na území Jihomoravského kraje byla využita neinvestiční část dotace od zřizovatele, poskytnutá na základě „Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje“ č. JMK094230/25/OK. Záchranné výzkumy při stavbách nepodnikatelských subjektů na Prostějovsku a Zlínsku byly hrazeny z rozpočtu ústavu.

3.1.1. SEZNAM POZITIVNÍCH ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ

BLAŽOVICE, JIŘÍKOVICE, PONĚTOVICE, ŠLAPANICE (okr. Brno-venkov)

Extravilán – modernizace trati Brno-Přerov, 1. stavba Brno – Blažovice (I. Čižmář - M. Přichystal, č. akce 1203/25)

V záboru připravované stavby modernizované železniční tratě bylo prediktivním archeologickým výzkumem identifikováno celkem 11 archeologických lokalit. V řadě případů se sice jednalo o lokality známé z minulosti, avšak podařilo se významně přispět k upřesnění jejich poloh, a především ke korekci jejich rozsahu oproti Státnímu archeologickému seznamu ČR. Nově byla získána dosud chybějící data o hustotě a velikosti předpokládaných podpovrchových archeologických struktur v rámci jednotlivých nalezišť. U některých lokalit byla také prokázána přítomnost dosud neevidovaných časových komponent.

BOLERADICE (okr. Břeclav)

Vorličky – IS pro výstavbu RD, I. etapa (R. Bíško, č. akce 898/24)

V roce 2025 pokračoval záchranný výzkum v trati Vorličky v souvislosti s budováním základní technické vybavenosti pro plánovanou zástavbu rodinných domů. Byly prozkoumány další sídlištní jámy, které potvrdily a doplnily zjištění z předchozího roku. Nově objevené objekty umožnily na základě získaných zlomků keramických nádob upřesnění datace neolitické komponenty osídlení do starší fáze lengyelské kultury. Nalezeny byly také četné doklady zpracování kůží, včetně několika kostěných šidel. Jedna stavební jáma, jedna zásobní jáma a patrně jedna částečně odkrytá chata s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu pak reprezentovaly využívání lokality v době halštatské.

Boleradice – malovaná keramika lengyelské kultury

BOŽICE (okr. Znojmo)

Za Klášterem – inženýrské sítě pro RD Božice, lokalita za DPS (D. Rožnovský, č. akce 391/25)

Během záchranného výzkumu se na profilu výkopu pro uložení kanalizačního potrubí podařilo zachytit dva zahloubené sídlištní objekty. První byl na základě výskytu větší části keramické zásobnice datován do únětické kultury ze starší doby bronzové. Ze druhé jámy se sice nepodařilo získat žádný materiál, ale podle zlomků nádob nacházejících se v orniční vrstvě nad ním snad lze uvažovat o jeho zařazení také do starší doby bronzové.

Božice – sídlištní jáma s keramickou zásobnicí únětické kultury ze starší doby bronzové

BOŽICE-ČESKÉ KŘÍDLOVICE (okr. Znojmo)

Intravilán, mezi domy č. p. 224 a 510 – SO 101 účelová komunikace Škarkovka a SO 102 propojení místních komunikací (D. Rožnovský, č. akce 779/25)

Ve druhé polovině roku 2025 probíhala v Českých Křídlovicích, části obce Božice, rekonstrukce dvou pozemních komunikací. Během terénních úprav mezi domy č.p. 224 a 510 byly odkryty tři zahloubené objekty. Jednalo se o zásobní jámu únětické kultury, která byla porušena recentním výkopem pro vinný sklep. Zhruba dva metry od ní se nacházel obdélný objekt novověkého stáří, z jehož výplně se podařilo vyzvednout početnou kolekci keramiky z 18. až 19. století.

BRATČICE (okr. Brno-venkov)

Půllány k Mělčanům – jímací území, úpravna vody a vodojem (R. Bíško – J. Kala, č. akce 822/25)

V prostoru známé lokality byly v souvislosti s výstavbou elektrické přípojky k vodojemu zachyceny celkem čtyři sídlištní objekty a dva hroby. Sídlištní objekty představovaly blíže funkčně neinterpretovatelné jámy, které na základě získaných nepočetných fragmentů keramických nádob a zlomků štípané industrie bylo možné datovat do staršího pravěku, pravděpodobně do kultury s nálevkovitými poháry. Obě hrobové jámy byly orientovány ve směru Z-V a obsahovaly kosterní pozůstatky uložené v natažené pozici na zádech. V prvním případě se jednalo o juvenilního jedince, snad chlapce, ve věku kolem 16 let, ve druhém o ženu zesnulou pravděpodobně kolem 50. roku života. Výbavu tvořily pouze fragmenty keramiky a železný nožík. Celkový charakter pohřbů spolu s nálezy naznačuje časové zařazení obou hrobů do raného středověku.

Bratčice – rýhou porušený hrob muže s železným nožíkem na hrudi z raného středověku

BRATČICE (okr. Brno-venkov)

Staré hory – polní cesty, PEO a doprovodná zeleň (I. Čížmář, č. akce 318/25)

V průběhu výstavby nové zpevněné polní cesty byly zachyceny dva zahlobené sídlištní objekty, které reprezentují dosud neevidovanou archeologickou lokalitu. V prvním případě šlo o hlubokou, patrně zásobní jámu, kterou bylo možné na základě získaného nepočetného

keramického materiálu rámcově datovat do doby bronzové. Ve druhém případě se jednalo o část exploatační jámy, z níž byl vyzvednut keramický materiál zařaditelný do mladší doby bronzové.

BRNO-BOHUNICE (okr. Brno-město)

UI. Jihlavská – polyfunkční objekt Bohunice (J. Zubalík, č. akce 27/24)

V roce 2025 pokračoval záchranný archeologický výzkum při výstavbě polyfunkčního domu v Jihlavské ulici, jenž byl zahájen v předchozím roce. Nově byly ve výkopu kanalizace v severovýchodním rohu staveniště odhaleny relikty novověké silnice, která patrně v mladší fázi byla vydlážděna velkými bloky slepence typu „Old Red“. Uvedeným místem měla procházela původní historická (snad již středověká) cesta, spojující Bosonohy s Brnem před založením staré císařské silnice (nynější Jihlavské ulice) v 18. století. Poprvé je vyobrazena až na indikační skice z roku 1826.

BRNO-BOSONOHY (okr. Brno-město)

Sklad – RS Slunečná (J. Zubalík, č. akce 1033/25)

Zemní práce vyvolané 1. etapou výstavby bytových domů v rámci Rezidence Slunečná odkryly téměř sto sídlištních objektů horákovské kultury, které se koncentrovaly především v jižní části staveniště. Kromě množství kúlových jam a několika zásobnic byly dokumentovány také základy tří nebo čtyř staveb s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu a snad také jeden výrobní objekt. V zásypu jedné zásobní jámy byla uložena značně degradovaná dětská kostra. Z výplně zahloubených objektů pochází mimo jiné menší kolekce přeslenů, zlomky strusky a bronzová či železná spona. Druhou etapu využívání místa reprezentuje osamocený zahloubený objekt neznámé funkce a nálezy splachového rázu ze střední doby hradištní, které byly zaznamenány zhruba ve středním úseku řešené plochy. Detektorovým průzkumem byl v prostoru staveniště získán ještě soubor kovových artefaktů novověkého stáří, z nichž za zmínku stojí dvě podkovy a několik mincí. Uvedené předměty ztrátového charakteru souvisí nejspíše se zemědělskými aktivitami.

BRNO-BOSONOHY (okr. Brno-město)

Sklad – novostavba RD (J. Zubalík, č. akce 1164/25)

V ploše novostavby rodinného domu na pozemku parc. č. 2227/141 bylo zjištěno devět sídlištních objektů, mimo jiné část domu s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu a dvě

zásobní jámy, které představují pokračování osady horákovské kultury zkoumané na sousední parcele během výstavby Rezidence Slunečná (viz výše).

BRNO-DOLNÍ HERŠPICE, BRNO-HORNÍ HERŠPICE, BRNO-PŘÍZŘENICE (okr. Brno-město), HOLASICE, HRUŠOVANY U BRNA, IVAŇ, LEDCE, MODŘICE, POPOVICE, PŘIBICE, RAJHRAD, SOBOTOVICE, UNKOVICE, VOJKOVICE, VRANOVICE, ŽABČICE (okr. Brno-venkov), HUSTOPEČE, POPICE, POUZDŘANY, RAKVICE, STRACHOTÍN, ŠAKVICE, ZAJEČÍ (okr. Břeclav)

Extravilán – RS 2 VRT Modřice (Brno) – Rakvice. Předběžný archeologický výzkum (M. Přichystal, č. akce 1201/25)

Ve druhé polovině roku byl ve spolupráci s Archaia Brno zahájen předběžný archeologický výzkum v ploše trvalých a dočasných záborů budoucí stavby VRT Jižní Morava, jehož úkolem je prostřednictvím vybraných prospekčních metod získat data pro vytvoření prediktivního modelu míry rizika výskytu archeologických nálezů.

BRNO-HOLÁSKY (okr. Brno-město)

Ul. Výmlatiště – rodinné bydlení Brno-Tuřany-Holásky (P. Kos, č. akce 1239/24)

V roce 2025 byl dokončen záchranný výzkum plochy při východní straně ulice Výmlatiště určené pro výstavbu souboru rodinných domů, který začal na sklonku předchozího roku. Celkem zde bylo odkryto téměř pět set zahluobených sídlištních objektů náležejících mladšímu neolitu, kultuře s nálevkovitými poháry, kultuře se zvoncovitými poháry, věteřovské skupině, kultuře středodunajských popelnicových polí, horákovské kultuře a asi i době římské.

Brno-Holásky – keramické štěrchatko a zásobní jáma z doby halštatské

BRNO-HOLÁSKY (okr. Brno-město)

Ul. K Jezerům, Tomáše Krumla, Výmlatiště – výstavba DPS, MŠ, TI v lokalitě Tuřany – Holásky (J. Zubalík, č. akce 1089/24)

V roce 2025 pokračoval záchranný výzkum předcházející výstavbě nového domova pro seniory a mateřské školy v prostoru mezi ulicemi K Jezerům, Tomáše Krumla a Výmlatiště, jenž byl zahájen v listopadu roku 2024. Celkem bylo zdokumentováno přes tisíc zahloubených objektů, především kůlových a sloupových jam, ale také palisádových žlabů, zásobních jam či základů staveb s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu. Nejstarší z nich se koncentrovaly v severní části staveniště a patřily kultuře s lineární keramikou. Znovu bylo místo okupováno v lengyelské kultuře a sporadické nálezy dokládají přítomnost i nositelů kultury se zvoncovitými poháry. Největší intenzity osídlení dosahuje v mladší a pozdní době bronzové a ve starší době železné. Přinejmenším jeden objekt snad lze datovat do doby římské. V jižní části staveniště se navíc podařilo odkrýt několik jam z raného středověku.

Brno-Holásky – zkoumaná plocha z dronu

BRNO-OBŘANY (okr. Brno-město)

Ul. Fryčajova – rekonstrukce kanalizace a vodovodu (J. Zubalík, č. akce 1044/25)

Od konce roku 2024 probíhá rekonstrukce kanalizace a vodovodu v celé délce Fryčajovy ulice. V roce 2025 výkop pro přeložku vodovodu zhruba v úseku mezi křižovatkami s ulicemi Mlýnské

nábřeží a Hlaváčova porušil dva zahloubené objekty a vrstvy datovatelné do vrcholného středověku a novověku.

BRNO-PONAVA (okr. Brno-město)

Mezi ul. Štefánikova a Staňkova – residenční park Štefánikova, Brno – soubor staveb I, etapa A+B (R. Bíško, č. akce 771/25)

V roce 2025 započaly výkopy pro budoucí výstavbu bytových domů v prostoru bývalých Jaselských kasáren mezi ulicemi Štefánikova a Staňkova. Prostor byl výrazně poznamenán dřívější stavební činností, neboť od konce 19. století sloužil jako vojenská kasárna a soubor vojenských objektů byl zbourán teprve v roce 2007. Strojní sondáž prokázala výraznou nivelizaci pozemku, kdy ve východním úseku areálu byl původní povrch překryt až 2 m novodobých navážek, zatímco v západním úseku byl terén snížen až do podložní spraše. Přesto se při zemních pracích podařilo zachytit několik zahloubených sídlištních objektů, které se koncentrovaly hlavně v severovýchodní části staveniště. Starší z nich náležely kultuře s nálevkovitými poháry. Jednalo se hlavně o zásobní a sídlištní jámy s chudým nálezovým inventářem. Druhá etapa osídlení lokality spadala do mladší doby římské a reprezentovaly ji mimo jiné tři chaty obdélníkového půdorysu s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu. Z jejich výplní se vedle běžných nálezů podařilo získat také kostěný hřeben nebo část náramku z černého skla.

Brno-Ponava – jámy kultury s nálevkovitými poháry a chata z mladší doby římské

BRNO-SADOVÁ (okr. Brno-město)

Zamilovaný hájek – úpravy Zamilectrejs (M. Přichystal, č. akce 643/25)

Dne 30. 1. 2025 kontaktoval D. Rubner pracovníky Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. a informoval je, že předchozího dne při údržbě trasy pro terénní cyklistiku v lesní trati Zamilovaný hájek objevil patrně pravěký kamenný nástroj, což následně potvrdily zaslané fotografie předmětu. Z morfologického hlediska představuje poměrně běžnou formu sekerky, používanou v průběhu neolitu a eneolitu. Sekerka měla být objevena při odkopávání hlíny v horní části členitého svahu, jenž se sklání severozápadním směrem k vyústění několika bezvodých strží do rozšiřujícího se údolí říčky Ponávky. Prohlídka udaného místa i širšího okolí však neodhalila porušení žádných archeologických situací, jen asi o 100 m níže po svahu byl v trase jiné větve cyklostezky zaznamenán větší střep pocházející ze spodní části keramické nádoby rámcově pravěkého stáří. Nálezy patrně indikují přítomnost dosud neevidované archeologické lokality.

Brno-Sadová – kamenná sekerka z mladší až pozdní doby kamenné

BRNO-TRNITÁ (okr. Brno-město)

Areál bývalé Vlněny – V. etapa výstavby Vlněny: KXY (J. Zubalík, č. akce 1117/22)

V roce 2025 pokračoval záchranný archeologický výzkum v areálu bývalé Vlněny v souvislosti s výstavbou administrativních a obytných budov K, X a Y, jenž byl zahájen již v roce 2022. Nově bylo v jámě pro kanalizační přípojky o rozměrech cca 12 × 8 m dokumentováno pokračování obvodového zdiva tovární budovy strojírny Bracegirdle a syn z 19. století, uvnitř kterého se dokonce dochoval relikt původní interiérové dlažby.

BRNO-TRNITÁ (okr. Brno-město)

Areál bývalé Vlněny – horkovodní přípojka pro Polyfunkční objekty K, Y a X (J. Zubalík, č. akce 1207/25)

Horkovodní přípojka od ulice Dornych k nově vznikajícím budovám K, X a Y v areálu bývalé Vlněny (viz výše) porušila základy obvodových zdí tovární budovy Adolfa Poppera z 19. století, sklepní prostory patřící k této továrně i útržky podlahových úrovní. Další ze zachycených zdí by dokonce mohla patřit středověkému mlýnu, který v těchto místech stával. Kromě toho zde byly dokumentovány obvodové zdi svrateckého náhonu a základové zdi novověkých domů, které dříve stávaly při ulici Dornych.

BRNO-ŽIDENICE (okr. Brno-město)

Ul. Markéty Kuncové – Dopravní napojení ulice Markéty Kuncové (J. Zubalík, č. akce 408/25)

V souvislosti s budováním nových inženýrských sítí a komunikace propojující areál bývalé Zbrojovky s ulicí Markéty Kuncové bylo odkryto celkem 13 zahloubených sídlištních objektů, které představují pokračování známého sídliště z mladší doby bronzové. Převážně se jednalo o charakteristické zásobní jámy, zaznamenán však byl i jeden hliník a asi pozůstatky stavby a podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu. Z vyzvednutých nálezů si zaslouží zvláštní zmínku ohnutá bronzová jehlice s dvojkónickou hlavicí.

BŘEZINA-OSINA (okr. Vyškov)

VVP Březina – nález železného meče (P. Fojtík, č. akce 93/25)

Závěrem roku 2024 byl oznámen objev železného meče z doby stěhování národů v zalesněném prostoru nedaleko rybníka Osina. V lednu roku 2025 byla provedena obhlídka lokality a zaměření místa nálezů.

*Březina – železný meč z doby stěhování národů po konzervaci
(foto P. Bárta, AÚ AV ČR, Brno, v. v. i.)*

DYJE (okr. Znojmo)

U Křižovatky – přeložka p. Dyje ABC VN862 IMA Logistik (D. Rožnovský, č. akce 411/25)

Ve stěně výkopu pro uložení vedení vysokého napětí se podařilo zachytit sídlištní jámu blíže neurčené funkce, kterou lze na základě získaného materiálu datovat pouze obecně do pravěku.

HAVRANÍKY (okr. Znojmo)

U sklepů – Havraníky_Housing: NN příp. lok. 32 RD (D. Humpola, č. akce 380/25)

Rýha pro kabelové vedení nízkého napětí porušila jeden zahloubený sídlištní objekt kultury s lineární keramikou.

HOLASICE (okr. Brno-venkov)

Ul. Václavská – výstavba 2 rodinných domů (I. Čižmář, č. akce 1311/24)

V základových výkopech pro rodinné domy byly zachyceny tři zahloubené sídlištní objekty, z nichž pouze jeden poskytl zlomky keramických nádob datovatelných do středověku. Nejspíše se jedná o pozůstatky hospodářského zázemí středověké zástavby situované v historickém jádru obce Holasice.

HOLEŠOV (okr. Kroměříž)

UI. Spojovací – DINEL – výrobní hala Holešov (M. Popelka, č. akce 1236/24)

V roce 2025 pokračoval záchranný výzkum vyvolaný výstavbou výrobní haly ve Strategické průmyslové zóně Holešov, který byl zahájen již v předchozím roce. Celkem zde bylo prozkoumáno 64 žárových hrobů kultury lužických popelnicových polí z mladší doby bronzové. Nejjednodušší formu reprezentovaly zbytky kremace uložené většinou bez dalších milodarů, ojediněle s drobnou nádobkou v menší jamce kruhového půdorysu. V ostatních hrobech byly zpopelněné ostatky umístěny v keramické urně, někdy překryté mísou, k níž bylo přiloženo několik dalších nádob. Nejbohatším celkem byl dvojhrob, který obsahoval více než 20 nádob. Nekropole s největší pravděpodobností pokračuje dále k východu mimo řešenou plochu a lze usuzovat, že původně čítala více než 100 pohřbů.

HOLEŠOV (okr. Kroměříž)

U Větráku – SPZ HOLEŠOV, stavba 11, TDI uvnitř SPZ Holešov, západ a střed (M. Popelka, č. akce 23/25)

Rozsáhlé budování technické a dopravní infrastruktury v areálu Strategické průmyslové zóny Holešov přineslo pouze doplňující informace, o již dříve registrovaných archeologických lokalitách v tomto prostoru. V části navazující na technologický park bylo odkryto několik zahlučených objektů, které představují pokračování známého sídliště ze starší doby bronzové. V prostoru vjezdu do zóny z komunikace II/438, kde skrývka nedosáhla podloží, byla z ponechané podorniční vrstvy získána kolekce zlomků keramických nádob zařaditelných obvykle jen rámcově do pravěku, středověku a novověku, výjimečně přesněji do doby halštatské a laténské. Posledně uvedené etapě by odpovídal i drobný bronzový kroužek z řetězového opasku, nalezený pomocí detektoru kovů.

HRADČANY, VEVERSKÉ KNÍNICE (okr. Brno-venkov)

Černá pole, Velké Klínky – V 423, modernizace na vyšší parametry, II. etapa – SO 02 V 422, úsek 840-862 (A. Matějčková, č. akce 718/24)

Při modernizaci elektrického vedení byla již v roce 2024 v jedné z patek stožáru v katastru Veverských Knínic zjištěna blíže nedatovatelná pohřbená kulturní vrstva s uhlíky. V roce 2025 bylo ve stěnách patek stožáru v katastru Hradčan u Tišnova zjištěno celkem 14 zahlučených sídlištních objektů z mladší až pozdní doby bronzové, které nepochybně představují pokračování soudobého sídliště odkrytého při stavbě obchvatu Čebína v letech 2022–2023.

Hradčany u Tišnova – dokumentace profilů sídlištních objektů z mladší/pozdní doby bronzové

HRDIBOŘICE (okr. Prostějov)

Intravilán – drobné stavební úpravy RD č. p. 41 (P. Fojtík, č. akce 92/25)

Výkopové práce u rodinného domu č. p. 41 vedly k zachycení doposud neznámého raně středověkého pohřebiště a k prozkoumání dvou kostrových hrobů, z nichž jeden poskytl čtyři esovité záušnice, které lokalitu spolehlivě datují do mladší doby hradištní.

HULÍN (okr. Kroměříž)

Hřebavec před dráhou – šterkopískovna Hulín, plánované plochy provádění skrývek 2025 (M. Popelka, č. akce 851/25)

Při pokračujících skrývkových pracích v severozápadní části těžebního areálu hulínské šterkopískovny byl po skrývce ornice na ploše o rozloze téměř 1,5 ha identifikován jediný zahloubený objekt s ojedinělým materiálem ze střední doby hradištní. Nízká hustota objektů koresponduje s dřívějšími zjištěními při pracích na přeložce Němčického potoka v roce 2015 i s poslední etapou skrývek z let 2022-2023.

HUSTOPEČE (okr. Břeclav)

Na Šibenkách – výstavba 12 RD, lokalita Za Pionýrskou (R. Bíško, č. akce 679/25)

Při výstavbě rodinných domů ve známé lokalitě na severozápadním okraji města byly zachyceny další zahloubené sídlištní objekty. Část z nich byla dokumentována jen ve stěnách základových pasů a rýh pro přípojky inženýrských sítí. V severní části staveniště, kde skrývka dosáhla podloží, bylo plošně prozkoumáno několik blíže nedatovatelných kulových jam, dvě zásobní jámy s materiálem z mladší doby bronzové a jedna chata s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu z doby halštatské.

Hustopeče – zásobní jámy z doby bronzové a halštatská zahloubená chata během výzkumu

KONICE (okr. Prostějov)

Masarykovo náměstí č. p. 64 – revitalizace Masarykova náměstí a rekonstrukce ulice Kostelní (P. Fojtík, č. akce 788/24)

Z výhozů zeminy z liniového výkopu pro pokládku kabelů veřejného osvětlení před domem Masarykovo náměstí č. p. 64 byl získán ojedinělý zlomek vrcholně středověké keramické nádoby. Střep pochází z opakovaně narušené stratigrafické situace, snad reliktu kulturní vrstvy. Nejen její prostorová lokalizace a datování, ale i zjevná absence archeologických situací v centrální ploše náměstí jsou zcela v souladu s dosavadními zjištěními.

KORYČANY (okr. Kroměříž)

Intravilán – Domov pro seniory Koryčany (M. Popelka, č. akce 386/25)

Při stavbě domova pro seniory byl v hraně stavební jámy dokumentován a částečně prozkoumán zahroubený objekt, který je možné interpretovat jako pyrotechnologické zařízení související nejspíše s potravinářskou výrobou. Jednalo se patrně o jámu s kotlovitým profilem a mísovitým dnem, jejíž součástí byla vnitřní příčka nebo pilíř vystavěný z půlených cihel. Z výplně objektu pochází rekonstruovatelná rozměrná keramická nádoba se dvěma uchy a třemi řadami zdobených lišt. Na jejím základě lze zařízení datovat do novověku.

KOSTELEČ NA HANÉ (okr. Prostějov)

Ul. Trněnka – novostavba RD (P. Fojtík, č. akce 108/25)

V základových pasech budoucího rodinného domu na pozemku parc. č. 1605/200 byla zdokumentována a ověřována menší sídlištní jáma s nepočetnými zlomky keramických nádob lengyelské kultury.

KOSTELEČ NA HANÉ, okr. Prostějov

Za Humny – přístavba RD č. p. 925 (P. Fojtík, č. akce 979/25)

Na terasované ploše budoucí přístavby rodinného domu (dříve hospodářské stavby – stodoly) na pozemcích parc. č. 1220/3 a 1221/1 byl prozkoumán a zdokumentován menší žlabovitý objekt s keramikou z pokročilého 15. století.

KOSTELEČ NA HANÉ (okr. Prostějov)

Za cihelnou – VN153, stavební úpravy p. b. č. 1 až 40 (P. Fojtík, č. akce 865/25)

Stavební jáma pro ukotvení příhradového stožáru venkovního vedení distribuční sítě VN, jenž byl situován při severozápadním okraji intravilánu obce na rozhraní polní cesty a polohy Za cihelnou, porušila větší sídlištní objekt, nebo spíše mocnější antropogenní (kulturní) vrstvu s keramikou lengyelské kultury. Toto zjištění koresponduje s nebývalé intenzivním osídlením kostelečského katastru na přelomu mladší a pozdní doby kamenné a nepochybně souvisí s rozsáhlou sídelní aglomerací lengyelské kultury, která je lokalizována právě do širšího okolí bývalé rolnické cihelny.

KOVÁLOVICE-OSÍČANY (okr. Prostějov)

Intravilán – optické trasy INFOS (P. Fojtík, č. akce 811/25)

Na pozemku parc. č. 1159 ležícím v blízkosti křižovatky silnic III/42811 a III/42813 ve výše položené jižní části obce byla ve výhozu zeminy z rýhy pro optický kabel objevena drobná kolekce zlomků keramických nádob z 15. století. Jde o vůbec první bezpečně registrované archeologické nálezy z katastru Osíčan, které spolu s nejstarší písemnou zmínkou z roku 1365 dokládají existenci této původně samostatné vesnice ve vrcholném středověku.

KRALICE NA HANÉ (okr. Prostějov)

Ul. Zákostelí a ul. Nerudova – rozšíření DS NN, Janča (P. Fojtík, č. akce 140/25)

Rýha pro uložení elektrického kabelu v ulici Zákostelní porušila severně od kostela Nanebevzetí Panny Marie sídlištní objekt platěnické kultury. Zlomky soudobých keramických nádob byly získány také z antropogenní vrstvy zachycené v ulici Nerudova. Tato vrstva ovšem poskytla též keramiku vrcholně středověkého (rámcově 14. až 15. století) a novověkého stáří (rámcově 17. století). Ve startovací jámě protlaku u kostela pak byly objeveny solitérní lidské kosti, které nasvědčují očekávané existenci vrcholně středověkého a novověkého hřbitova v jeho nejbližším okolí.

KROMĚŘÍŽ (okr. Kroměříž)

Riegrovo nám. – REKO MS Kroměříž – Riegrovo nám.+1 (M. Popelka, č. akce 624/25)

Při rekonstrukci místní sítě plynovodu v prostoru Riegrova náměstí bylo dokumentováno několik situací souvisejících se středověkým a novověkým vývojem centra města. Jednalo se o haťové úpravy povrchu, jež byly zaznamenány v jižní části Riegrova náměstí v délce několika desítek metrů mezi domy 141/49 a 135/61. Hatě z topolového dřeva byly uloženy v hloubce asi 140 cm pod stávající dlažbou. Dřevěné prvky se sice nepodařilo dendrochronologicky datovat, ale podle doprovodného materiálu jde rámcově o novověké záležitosti. Na rozhraní Riegrova a Masarykova náměstí byly zjištěny základy pozdně středověké městské hradby patrně i s částí tzv. Kovářské brány, která v těchto místech stála až do roku 1857. Hradba byla z lomového kamene zděného na pískitou vápennou maltu a měla sílu asi 2 m. Před bránou byla identifikována další zeď z lomových kamenů o tloušťce asi 1,4 m. Toto fragmentárně dochované zdivo zřejmě souvisí s barbakánem, jenž tvořil vstupní část komplexu Kovářské brány. Původní vzhled uvedené brány s barbakánem se vstupní věží, se zděným mostem přes příkop a s hranolovou vstupní věží v městské hradbě je zaznamenán na starších vedutách města i mapě stabilního katastru z roku 1830.

Kroměříž – novověké haťové úpravy povrchu náměstí z topolového dřeva

KROMĚŘÍŽ (okr. Kroměříž)

Ul. Pavlákova – bytový dům pro chráněné bydlení, Pavlákova ul. Kroměříž (M. Popelka, č. akce 852/25)

Při stavbě bytového domu na ulici Pavlákova v severozápadní části města bylo prozkoumáno 14 zahloubených archeologických objektů. Objekty byly zachyceny pouze ve střední části stavby, kde bylo dosaženo geologického podloží tvořeného písčitou až štěrkovitou zeminou, pod kterou se nacházely plastické jíly. Jednalo se o kulové či sloupové jámy a výkopy středních rozměrů s rozličnými půdorysy i profily. Na základě vyzvednutého materiálu spadá většina objektů nejspíše do středověkého až novověkého období a představuje pozůstatky lehké dřevěné zástavby a hospodářských aktivit situovaných do zadních partií polí a zahrad navazujících na původní štěchovický dvůr, jak to zachycují historické mapové podklady ještě v 19. století. Intruze zlomků pravěkých keramických nádob v jejich výplních navíc naznačuje, že v okolí se musí vyskytovat dosud neznámá prehistorická lokalita.

KROMĚŘÍŽ (okr. Kroměříž)

Ul. Ztracená – REKO MS – Kroměříž – Ztracená (M. Popelka, č. akce 703/25)

Při rekonstrukci plynovodu v ulici Ztracená byly v liniovém výkopu ve dvou místech porušeny

zbytky příkopové tarasní zdi, která zhruba v půlkruhovém půdorysu obíhala jižní rizalit zámku, což zachycuje stabilní katastr z roku 1830. Zeď byla vybudována z lomových kamenů spojených kvalitní maltou a měla tloušťku asi 105-110 cm. Na líci orientovaném do bývalého příkopu byly zaznamenány zbytky jednovrstvých omítek. Hloubka příkopu, jehož zásyp tvořila cihlovo-kamenitá suť s úlomky novověké keramiky, nebyla zjištěna. Příkop vznikl při stavbě kroměřížského zámku na konci 17. století, zasypán byl krátce po roce 1830. Další dokumentovanou situací bylo základové zdivo obdélné budovy související s dvorem, který přiléhal od severovýchodu k příkopu a od zámku byl oddělen zeleným pásem (někdejším parkánem). V tomto místě zdivo přímo navazovalo na tarasní příkopovou zeď. Stratigrafický vztah mezi oběma zdivy nebylo možné rozpoznat, neboť klíčové místo jejich vazby nebylo výkopem odhaleno. Popsaná budova byla každopádně postavena až při novověkých úpravách areálu a zanikla v 19. století.

KŘÍŽANOVICE (okr. Vyškov)

Křižovatka – I/50 Křižanovice, křižovatka dohled (B. Mikulková, č. akce 553/25)

Na ploše stavby byl částečně odkryt pouze jeden sídlištní objekt. Jednalo se o rozsáhlejší, patrně exploatační jámu, kterou na základě získaného materiálu je možné datovat do kultury středodunajských popelnicových polí.

KUŘIM (okr. Brno-venkov)

Ul. Sportovní – městský stadion Kuřim – rekonstrukce (A. Matějčková, č. akce 612/24)

V roce 2025 pokračoval záchranný výzkum, který byl vyvolán rekonstrukcí a odvodněním areálu městského stadionu v ulici Sportovní. Zaznamenáno bylo dalších 18 sídlištních objektů z doby halštatské.

KUŘIM (okr. Brno-venkov)

Ul. Sportovní a Blanenská, v areálu Městského stadionu – zázemí stadionu Kuřim (A. Matějčková, č. akce 968/25)

V základových pasech byl zjištěn jediný sídlištní objekt, který byl na základě získaného materiálu datován do doby halštatské. Nepochybně se jedná o pokračování sídlištního areálu, jenž byl zachycen v souvislosti s rekonstrukcí a odvodněním areálu městského stadionu (viz výše).

KUŘIM (okr. Brno-venkov)

Nám. Osvobození – rekonstrukce náměstí Osvobození (A. Matějčková, č. akce 866/25)

Ve stěnách výkopu pro retenční nádrž byla zjištěna jedna jáma bez nálezů, která by mohla pocházet nejspíše z novověku.

KUŘIM (okr. Brno-venkov)

Záhoří – obytný soubor Kuřim Záhoří (P. Kos, č. akce 869/25)

V rámci rozsáhlé skryté plochy byl zachycen jeden sídlištní objekt z mladšího neolitu a osamocený kostrový hrob z doby laténské. Hrob s pozůstatky nadzemní konstrukce obsahoval pohřeb ženy s početnými kovovými šperky. V okrajové části dotčené plochy byl v hlubokém úvozu odkryt předindustriální výrobní areál z 1. poloviny 19. století, jenž souvisí s produkcí dřevěného popele pro nedalekou kuřimskou panskou potašárnu. Nahodile byly v ploše rozmístěny ještě tři krátery s kamenitým zásypem promíseným železnými střepinami, které jsou nejspíše pozůstatky leteckých náletů na nedaleké továrny v průběhu 2. světové války.

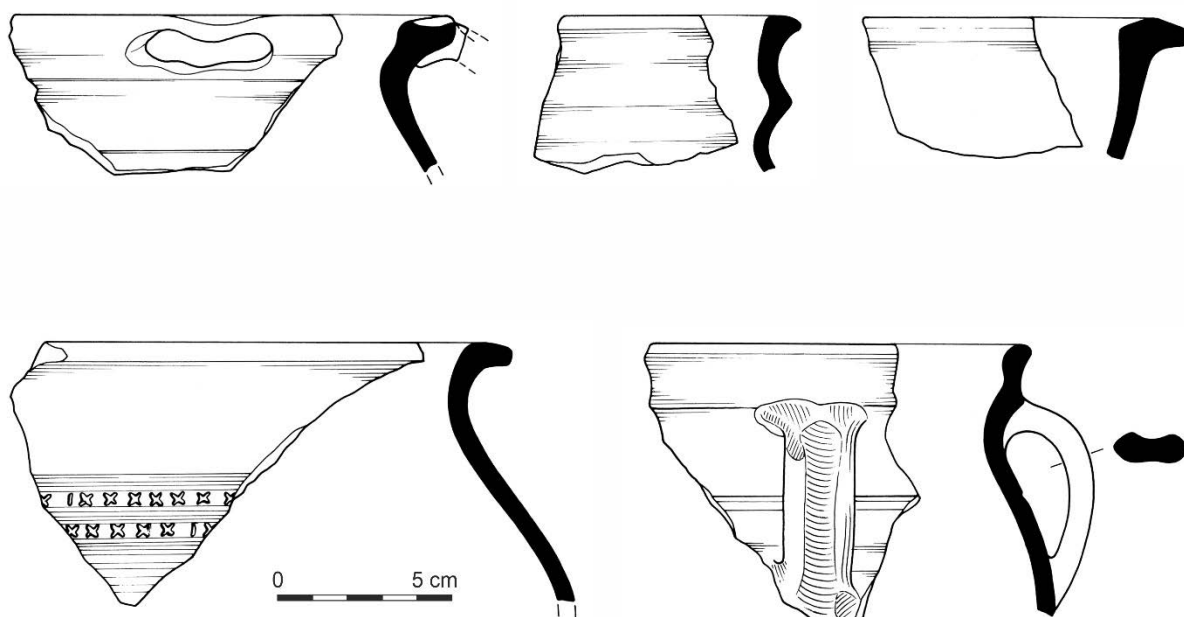

Kuřim – hrob ženy z doby laténské s množstvím kovových šperků

LEŠANY U PROSTĚJOVA (okr. Prostějov)

Náves – kabel NN, směr Ptení (P. Fojtík, č. akce 331/25)

Při pokládce kabelů NN byly v prostoru známé lokality na severní straně lešanské návsi opětovně zaznamenány lidské aktivity z doby laténské a vrcholného středověku (15. století).

Lešany u Prostějova – keramický materiál z 15. století získaný při archeologickém výzkumu

LITENČICE (okr. Kroměříž)

Rozhraní polních tratí Díly od Kunkovic a Homole – hlavní polní cesta HC1 a interakční prvky IP17, IP 18 (M. Popelka 1242/24)

Při rekonstrukci polní cesty HC1 v katastrálním území Litence byl na rozhraní polních tratí Díly od Kunkovic a Homole na pozemcích parc. č. 3385 a 3350 nasbírán skromný soubor archeologického materiálu, který indikuje možnou přítomnost archeologické lokality obecně pravěkého stáří nejspíše výše po svahu směrem na severozápad.

MALEŠOVICE (okr. Brno-venkov)

Severně od obce v poloze Pod silnicí – technická a dopravní infrastruktura pro výstavbu RD, Malešovice Pod Silnicí – etapa C (I. Čižmář, č. akce 1312/24)

V průběhu budování technické a dopravní infrastruktury pro další etapu výstavby rodinných domů bylo zachyceno celkem 32 archeologických objektů, které upřesňují rozsah známého sídliště zaznamenaného při dřívějších akcích v letech 2020–2022. Nově bylo doloženo osídlení místa již kulturou s lineární keramikou, kam byla zařazena rozměrná exploatační jáma s pecí, jejíž dno bylo vyskládáno drobnými oblázky. Největší počet objektů náležel únětické kultuře. Jednalo se především o charakteristické zásobní jámy s úzkým kruhovým ústím a stěnami postupně se rozšiřujícími směrem k plochému dnu. V jedné z nich byla v zásypu cca 30 cm nade dnem objevena kostra drobného přežvýkavce (ovce/koza), jenž byl z velké části překryt stojící velkou keramickou nádobou. Situaci lze nejspíše označit za projev neobvyklého nakládání se zvířaty, snad rituálního charakteru. Nejmladší pozůstatky osídlení spadaly do střední doby hradištní. Vedle několika sídlištních jam blíže neurčitelné funkce byla ve východní části stavby zachycena nápadná kumulace kamenů se soudobými nálezy.

Malešovice – zásobní jáma únětické kultury s rituálně uloženým přežvýkavcem a zásobnicí

Malešovice – pec kultury s lineární keramikou se dnem vyskládaným oblázky

MAŠOVICE (okr. Znojmo)

Pšeničná – IS pro RD, lokalita Pšeničná, komunikace (D. Humpola, č. akce 832/24, 379/25)

Záchranný archeologický výzkum, jenž byl od roku 2024 realizován v rámci známé lokality v poloze Pšeničná, zachytil další pozůstatky pravěkého osídlení. Nově byly odkryty 4 objekty kultury s lineární keramikou a 18 objektů lengyelské kultury, která tak představuje dominantní sídlištní fázi.

MĚROVICE (okr. Přerov)

Hliník pod nádražím – modernizace železniční trati Brno-Přerov 4, lokalita 8 (M. Popelka, č. akce 53/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze Hliník pod nádražím odhalil pouze několik archeologických situací. Chronologicky nejstarší komponentu reprezentují zbytky tří žárových hrobů z mladší doby bronzové. Jejich přítomnost koresponduje se staršími zprávami o popelnicových hrobech z původního hliníku, které v něm byly zachraňovány již na konci 19. století. Prozkoumána byla dále také jedna chata s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu. Na základě nepočetného materiálu byla datována do doby laténské, přestože její vnitřní

šestikůlová konstrukce doplněná o další menší jamky je poměrně atypická, což by snad mohlo souviset s opravami nadzemní části. Nejmladší doklad využívání místa tvoří rozměrná a velice hluboká zásobní jáma novověkého stáří. Problematické je pak časové zařazení liniové zahloubeniny, protínající východní část plochy ve směru SSV-JJZ. Objekt byl prozkoumán třemi řezy a dosahoval šířky až 4 m a hloubky až 1,4 m od úrovně současného terénu. Měl mísovitý až lehce zahrocený profil a v jeho výplni byl nalezen pouze torzovitý materiál obecně pravěkého stáří. Podle geofyzikálního měření, které bylo realizováno s určitým přesahem při přípravné fázi, pokračuje tento objekt i mimo zkoumanou plochu bez jakéhokoliv ohybu nebo přerušení a jeho interpretace tak zůstává nejasná.

MĚROVICE (okr. Přerov)

Podlučí – modernizace železniční trati Brno – Přerov 4, lokalita 11 (I. Čižmář, č. akce 676/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze Podlučí odhalil intenzivní osídlení místa od pravěku až po raný středověk. Nejstarší komponentu reprezentují dvě exploatační jámy kultury s lineární keramikou. Znovu se zde usazují nositelé kultury se zvoncovitými poháry. Nejpočetnější stopy na lokalitě zanechalo osídlení v mladší a pozdní době laténské, které zde začíná ve fázích LT B2–C1, vrcholí ve fázích LT C1b–C2 a v menší míře pokračuje i na počátku stupně LT D. Odkryty byly charakteristické chaty s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu a se dvěma nosnými kůly na středové ose, výrobní objekty, hliníky a četná pyrotechnologická zařízení s bohatým sídlištním materiálem a četnými nálezy strusky. Mezi pyrotechnologickými zařízeními se vyskytly hned čtyři hrnčířské pece. Jedna z nich představovala obvyklé dvoukomorové vypalovací zařízení s neporušeným roštem, dvěma topnými kanály a předpecní jámou čtvercového půdorysu. Unikátní je dvojice kruhových pecí umístěných při okrajích velké exploatační jámy, které se svými rozměry i konstrukcí výrazně vymykají běžným laténským typům. První byla vybavena třemi topnými kanály ústícími do tří komor. Druhá měla dva kanály, ale topeniště bylo rozděleno třemi přepážkami do čtyř komor s příčnými průduchy na svrchní straně přepážek. Obě konstrukce pecí jsou ve střeoevropském kontextu unikátní a souvisejí patrně se snahou o stabilizaci rozsáhlejšího roštu. V posledním případě byla v depresi vzniklé po zániku chaty s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu vyhloubena předpecní jáma standardní dvoukomorové pece. V další chatě se dvěma kůly na středové ose se podařilo odhalit zbytky pyrotechnologického zařízení neznámého účelu. V jedné z prohlubní uvnitř chaty byl umístěn sklad kusů železné houby, stěny dalších zahloubenin byly vymazány vrstvou světle šedého jílu. Vedle byly zachyceny zbytky drobné pece určené k redukci železné rudy. Nálezová situace dokládá zpracování železné rudy a pozdější lupy přímo na lokalitě. Podle geofyzikálního měření, které bylo realizováno s určitým přesahem při přípravné fázi, se severně od zkoumané plochy koncentrují anomálie nasvědčující existenci dalších desítek pyrotechnologických zařízení. Nálezový soubor vedle běžného inventáře tvoří skleněné náramky a korálky, části bronzových předmětů (spony,

opasky, kolečka), dvě mince (stříbrný obol Roseldorf / Němčice a suberát 1/24 statéru Athény Alkidemos) i železné spony a nástroje (sekera, klíč, dláto).

Měrovice – hrnčířská pec s dokonale zachovalým roštem z doby laténské

Měrovice – chata z doby laténské se zbytky pyrotechnologického zařízení ve středové ose

MĚROVICE (okr. Přerov)

Svárov – modernizace železniční trati Brno-Přerov 4, lokalita 10 (M. Popelka, č. akce 95/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze Svárov odhalil celkem 11 archeologických objektů, z nichž většina náležela sídlišti kultury se zvoncovitými poháry. Jednalo se o objekty středních (zásobní, sídlištní jámy) a malých rozměrů (kůlové/sloupové jámy), které poskytly množství keramického materiálu, ale také zajímavé kostěné industrie. Mimo to byl zachycen jeden liniový objekt korespondující s výsledky geofyzikálního průzkumu z přípravné fáze. Tento objekt procházel ve směru SV-JZ napříč skrytou plochou a mimo starší intruze obsahoval středověký a novověký materiál. Díky sklonu k bezejmenné neaktivní (sezónní) vodoteči oddělující polní tratě Svárov a Podloučí jej lze interpretovat jako pozůstatek odvodňovací strouhy od výše položených polností. Poslední dokumentovanou situací je několik zvířecích zubů uložených v geologickém podloží, snad pleistocenního stáří.

MĚROVICE (okr. Přerov)

U Hřbitova – modernizace železniční trati Brno – Přerov 4, lokalita 7 (M. Popelka, č. akce 57/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze Za hřbitovem odhalil více jak 500 zahloubených archeologických objektů, mezi nimiž byly zastoupeny především kůlové jamky, sídlištní a zásobní jámy, žlábký, stavební jámy, rozsáhlá soujámí a exploatační objekty. Nejstarší fáze osídlení spadá do kultury s lineární keramikou. Následně bylo místo okupováno nositeli lengyelské kultury. V zásypech soudobých sídlištních objektů byly mimo jiné objeveny fragmenty keramických ženských plastik. Později zde tvůrci kultury se zvoncovitými poháry pohřbívali své zemřelé. Zdokumentovány byly tři hroby s kostrami uloženými ve skrčené poloze na levém či pravém boku a s orientací S–J. Znovu byla lokalita využívána jako sídliště ve starší a střední době bronzové. V jedné ze zásobních jam většovské skupiny byly zaznamenány kosterní pozůstatky malého dítěte v nerituální pozici na břiše. Sporadické stopy tu zanechaly ještě lidské aktivity v době halštatské. V pozdní době římské tu fungovala rozsáhlá vesnice s přidruženým hrnčířským výrobním areálem zaměřeným na produkci kvalitní na kruhu točené keramiky tzv. jiříkovického typu. Odkryty byly tři chaty s podlahou částečně zapuštěnou pod úroveň terénu a dvě výjimečně dobře zachované vertikální dvoukomorové pece s neporušeným roštem. Kromě běžného movitého inventáře se ze zahloubených objektů podařilo vyzvednout také několik bronzových a železných spon a kostěný hřeben.

Měrovice – hrnčířský areál z pozdní doby římské

MIROSLAV (okr. Znojmo)

Třináctky – novostavba RD (D. Rožnovský, č. akce 877/25)

V půdorysu budoucího rodinného domu na pozemku parc. č. 2377/47 bylo zdokumentováno celkem osm zahloubených objektů. Jednalo se převážně o zásobní jámy s podhloubenými stěnami, ovšem vyskytnul se i rozsáhlý hliník nebo výrobní objekt s přepálenými, nahrubo opracovanými kameny v zásypu a na dně. Všechny tyto objekty spadaly do střední doby hradištní. Výjimku představovala velká zásobní jáma kruhového půdorysu s ostatky několika psovitých šelem, minimálně jednoho kusu hovězího dobytka a menšího savce, kterou lze datovat do kultury středodunajských popelnicových polí.

Mirotlav – zdobená keramika a část kostěného obložení ze střední doby hradištní

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Lány – kosterní nález Policie ČR (R. Bíško – J. Kala, č. akce 1014/25)

Na základě oznámení Policie ČR bylo provedeno odborné ohledání místa náhodného nálezů lidských kosterních pozůstatků v úzkém a hlubokém korytě Moravanského potoka na pozemku parc. č. 2045/15. Vzhledem k povaze naleziště (spodní voda a vlastní potok) sice nebylo možné provést standardní odkryv situace, přesto se však podařilo zjistit, že se jednalo o muže zemřelého mezi třicátým a čtyřicátým rokem života, jenž byl uložen v poloze na zádech a s orientací V-Z. Muž byl vysoký asi 170 cm a za života utrpěl zlomeninu levého předloktí a pravé stehenní kosti, přičemž následky tohoto zranění jej musely značně limitovat. U ostatků byly objeveny zlomky zkorodovaného železného předmětu. Situace byla vyhodnocena jako erozí narušený nejspíše raně středověký hrob.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)

Ul. Havlíčkova – II/152 Modřice, protihluková stěna (I. Čížmář, č. akce 316/25)

V průběhu výstavby protihlukové stěny bylo na severním profilu základové jámy zdokumentováno torzo pyrotechnického zařízení, pravděpodobně pece. Vzhledem k absenci archeologického materiálu nelze objekt přesněji datovat.

MOKRÁ-HORÁKOV (okr. Brno-venkov)

Intravilán – novostavba RD (P. Kos, č. akce 1020/25)

Záchranný archeologický výzkum v místě novostavby RD na pozemku parc. č. 352 v katastru Mokrý u Brna doložil pozůstatky zděného objektu a terénních úprav, které lze zcela hypoteticky spojit s historickou vápenkou bratří Kousalů z let 1889-1911. Vzhledem k novověkým až recentním úpravám, souvisejícím se stavbou bývalého a nového RD, byly archeologické situace značně fragmentární.

MOKRÁ-HORÁKOV (okr. Brno-venkov)

Lom – archeologický průzkum vybraných oblastí lomu Mokrý v r. 2025 (P. Kos, č. akce 158/25)

V roce 2025 se průzkum předpolí lomu Mokrý zaměřil na oblast Kamenného žlábku a trať Nad Skalami v katastru Mokrý u Brna. Nově bylo zaznamenáno 68 terénních reliktnů, z nichž se podařilo většinu interpretovat jako milířiště na dřevěné uhlí a vápno, vápencové lomy, vápenické pece, obytná provizoria, prospektorské pinky na rudu a válečné okopy. V deseti případech se jednalo o zaniklé komunikace. Jeden dřevouhelný milíř a vápenická pec byly zkoumány přímo při hranici aktivní těžby v Prostředním lomu. Součástí akce byl i detektorový průzkum, který umožnil dataci objektů do rozmezí středověku a raného novověku.

Mokrý-Horákov – železné artefakty z pozdního středověku získané při povrchové prospekci

MORAŠICE (okr. Znojmo)

Intravilán obce – novostavba rodinného domu (D. Rožnovský, č. akce 600/25)

V základových pasech budoucího rodinného domu na pozemcích parc. č. 76, 1047/45, 1906, 36 a 39 se podařilo zachytit pět zahloubených objektů, z nichž dva pocházely ze starší doby železné a tři z vrcholného středověku. Ve třech případech se jednalo o zásobní jámy, jednou byla zastoupena menší sídlištní jáma nejasné funkce a poslední objekt lze interpretovat jako hliník.

NAŠIMĚŘICE (okr. Znojmo)

Zemědělské družstvo – oprava přírodního vodovodu do obce – Řad B (D. Humpola, č. akce 453/25)

V souvislosti s opravou přírodního vodovodu do obce Našiměřice byl při výkopových pracích v prostoru před vjezdem do zemědělského družstva narušen drobný zahloubený objekt zapuštěný do sprašového podloží. Vzhledem k absenci archeologického materiálu byl tento objekt datován pouze rámcově do pravěkého období.

Němčice nad Hanou – pravěké příkopové ohrazení

NĚMČICE NAD HANOU (okr. Prostějov)

Padělky u Dolního trávníku – modernizace železniční trati Brno – Přerov 4, lokalita 4 (D. Parma – M. Hendrych, č. akce 49/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze Padělky u Dolního trávníku odhalil více než 1350 sídlištních objektů a přibližně 100 hrobů. Na nejvyšším bodě návrší (235 m n. m.) byla odkryta část sídliště z mladého eneolitu, datovaná především do bolerázského stupně badenské kultury a do jevišovické kultury. Dále se tu nacházel osamocený hrob kultury se šňůrovou keramikou s dvojicí kančích klů a prostřednictvím intruze byla zaznamenána i blíže neurčitelná aktivita nositelů kultury se zvoncovitými poháry. Temeno návrší bylo navíc obeháno obloukovitým příkopem o poloměru 95 m, jehož výplň poskytla nálezy z rozmezí eneolitu a starší doby bronzové. Sídliště ze starší doby bronzové se však rozkládalo ve střední partii východního svahu návrší, klesajícího k pravému břehu Žlebůvky. Reprezentovaly jej běžné jámy, které v několika případech obsahovaly depozity lidských skeletů. V tomto prostoru se podařilo zjistit také dvě skupiny soudobých kostrových hrobů. Celkem bylo dokumentováno 65 hrobových situací. Občas bylo v jedné hrobové jámě uloženo i více jedinců, a to včetně dětí v nádobách. Pouze tři hroby byly vybaveny kovovými artefakty, přestože zde zcela chyběly obvyklé druhotné devastující zásahy. Ve spodním, mírnějším úseku východního svahu návrší byla zachycena osada z doby halštatské se stovkami zahloubených objektů, zásobními jámami, chatami a stopami nadzemní zástavby. Na vrcholu návrší byla identifikována uzavřená skupina přibližně 18 halštatských hrobů, včetně komorových, z nichž část byly již roku 1901 prozkoumána amatérským archeologem A. Teličkou. Jeden z hrobů lze jednoznačně ztotožnit díky nález „sluneční mísy“, dnes uložené v Muzeu Komenského v Přerově. Do prostoru jednoho z halštatských komorových hrobů byl ve starší době laténské dodatečně umístěn pohřeb v masivní kamenné skřínce. Nejmladší aktivity zastupují hluboké zásobní jámy z 12.–13. století, které byly rozmístěny v pásu na východním svahu návrší.

Němčice nad Hanou – získaný kus a rekonstruovaná „sluneční mísa“ ze sbírek přerovského muzea

Němčice nad Hanou – neporušený komorový hrob ze starší doby železné

NOSISLAV (okr. Brno-venkov)

Ul. Masarykova – novostavba RD (R. Bíško – J. Kala, č. akce 683/25)

Na deponii hlíny pocházející z výkopu pro retenční nádrž u neohlášené novostavby rodinného domu na pozemcích parc. č. 130 a 131 byla údajně objevena lebka pravděpodobně muže věkové kategorie maturus (40 až 59 let). Nálezovou situaci ovšem nebylo možné na místě ověřit, neboť v době příjezdu archeologa byl výkop již z větší části opět zasypán. Vzhledem k tomu, že vytěžený materiál měl povahu navážky, lze uvažovat o nálezu v druhotné poloze. Tomu by odpovídal i zbytek vrstvičky páleného vápna, který byl na lebce zaznamenán při

antropologické analýze a který snad představuje stopu po hygienickém opatření při primárním pohřbu nejspíše někdy v průběhu novověku.

NOVÝ ŠALDORF (okr. Znojmo)

U Atlanty – parkoviště Atlanta (D. Rožnovský, č. akce 299/25)

Během zemních prací na pozemku parc. č. 323/245 byla odkryta jedna zásobní jáma, kterou je možné na základě získaného nepočetného keramického materiálu datovat pouze rámcově do pravěku. U východní stěny objektu se těsně nade dnem nacházely kosterní pozůstatky několika drobných zvířat.

OŘECHOV (okr. Brno-venkov)

Ulice Kout – revitalizace parku a ulice Kout (M. Přichystal, č. akce 644/25)

V průběhu záchranného výzkumu byly zaznamenány většinou jen konstrukční vrstvy původních zpevněných ploch a novodobé navážky či vyrovnávky terénu. Přesto se však podařilo zdokumentovat, že v jihovýchodní části dotčeného prostoru se pod nimi nacházejí vrstvy středověkých až novověkých navážek a splachů, které postupně nivelizovaly pravou stranu původně mnohem hlubšího zářezu zdrojnice Tikovického potoka. V místě retenční nádrže bylo zjištěno, že jejich mocnost přesahuje 2 m. Pod těmito vrstvami, respektive ve sprašovém podloží vystupujícím v severozápadní třetině plochy se podařilo zachytit 6 zahlučených objektů sídlištního charakteru. Na základě nepočetného materiálu získaného vzorkováním jejich výplní bylo možné časově zařadit dva z nich do pravěku, jeden do doby laténské, jeden do raného středověku a jeden do novověku. Další zlomky keramických nádob z raného středověku a z přelomu raného a vrcholného středověku, které byly ve formě intruze přítomny v mladších navážkách, potvrzují, že krystalizační jádro historické obce Ořechov se patrně rozkládalo v blízkém okolí sníženiny zdrojnice Tikovického potoka.

OŘECHOV (okr. Brno-venkov)

Ulice U Kostela – úpravy prostranství před kostelem sv. Jiří (M. Přichystal, č. akce 646/25)

Dne 22. 7. 2025 byly náhodně zjištěny neohlášené zemní práce před kostelem sv. Jiří, které souvisely s předlážděním zpevněného prostoru před jeho vstupem. Ve snížené ploše převažovaly novověké navážky spojitelné s úpravami prostranství někdy po barokní přestavbě původně gotického kostela ve 20. letech 18. století. V severovýchodní části z nich ovšem lokálně vystupovalo geologické podloží, reprezentované kvartérními sprašemi, do něhož bylo

zhloubeno pět sídlištních objektů. Na základě nepočetného materiálu získaného vzorkováním povrchu bylo možné datovat jeden z nich do lengyelské kultury a čtyři další do rozmezí od doby bronzové po dobu halštatskou. V jihovýchodní části dotčené plochy byly navíc zaznamenány základy zdi, která původně asi ohrazovala celý areál kostela i s přilehlým hřbitovem. Uprostřed byla přerušena téměř 5 m širokou mezerou, patrně vstupem. V historické literatuře je uváděno, že kostel byl ještě roku 1820 obehnan zdí a příkopem, přes nějž vedl most. Existenci příkopu se však výzkumem nepodařilo potvrdit.

OŘECHOV (okr. Brno-venkov)

Ulice Nová – obytný soubor při ulici Nová, Ořechov, I. etapa, Výstavba inženýrských sítí a komunikace (M. Přichystal, č. akce 1038/25)

Během výstavby komunikací byly odkryty zhloubené objekty a kulturní vrstva z mladší doby bronzové, které představují pokračování známé sídlištní lokality.

OŘECHOV (okr. Brno-venkov)

Ulice Kout – propad (M. Přichystal, č. akce 1039/25)

Dne 3. 11. 2025 oznámil starosta Ořechova T. Dudík, že u domu Kout 33/2 došlo k propadu obslužné komunikace nejspíše do kopaného sklepa. Následujícího dne bylo na místě potvrzeno, že vlivem prosakující dešťové vody skutečně došlo ke zřícení stropu snad menší komory v závěrečné části lochové chodby, která vycházela zpod domu Kout 33/2 a o 80 cm přesahovala za jeho jihozápadní stěnu. Další pokračování pod uvedenou nemovitostí nebylo možné sledovat kvůli závalu vyplňujícímu téměř celou chodbu. V lochu nebyly učiněny žádné archeologické nálezy. Uvedený dům se nachází na severozápadní straně historického jádra Ořechova a je zaznamenán již na indikační skice z roku 1825.

OŘECHOV (okr. Brno-venkov)

Na loučkách – ojedinělé nálezy (M. Přichystal, č. akce 1236/25)

V roce 2025 byly pracovníkům Ústavu archeologické památkové péče Brno, v.v.i. předány archeologické nálezy, které byly objeveny v březnu při kopání díry na poli za zahradou domu U Kostela 537/17. Jednalo se o rombicky profilovanou čepel bronzové dýky a dva větší keramické zlomky z typických velatických šálek. Nálezy dokládají pokračování archeologické lokality, objevené v roce 1964, dále k severozápadu.

OTASLAVICE (okr. Prostějov)

Zámecká trať – nález bronzového depotu (P. Fojtík, č. akce 847/25)

V poloze s pomístním názvem Zámecká trať byl učiněn náhodný nález depotu bronzových předmětů kultury lužických popelnicových polí. Díky včasnému oznámení bylo možné provést preparaci svrchní úrovně obsahu, terénní dokumentaci situace, geodetické zaměření a následné odborné vyzvednutí celého depotu. Depot obsahoval 37 bronzových předmětů o úhrnné hmotnosti 3,56 kg, které byly původně uloženy asi v torzovitě dochované keramické nádobě. Vedle početněji zastoupených surovinových slitků v něm byly zastoupeny zlomky srpů, seker, nožů, kruhového šperku, ale vyskytla se i část dláta s tulejí nebo fragmenty čepele meče. Zvláštní pozornost si zasluhují hmotnostně unifikované tyčinkovité ingoty o hmotnosti cca 37 g, které patrně reflektují existenci jednotného váhového systému středoevropských popelnicových polí. K uložení předmětů došlo ve starší fázi kultury lužických popelnicových polí (HA1, horizont depotů Přestavlky).

Otaslavice – depot bronzových předmětů kultury lužických popelnicových polí

POČENICE-TETĚTICE (okr. Kroměříž)

Jihozápadní část intravilánu Počenic – novostavba 2x RD (M. Popelka, č. akce 1046/25)

Při budování dvou nových rodinných domů na pozemcích parc. č. 499 a 498 v jihozápadní části intravilánu obce Počenice bylo odkryto zhruba 20 sídlištních objektů a 50 hrobů nebo jejich torz. Hroby nepochybně souvisí s dříve objeveným hřbitovem s tradicí sahající až do mladší doby hradištní, který se rozkládal s největší pravděpodobností okolo zaniklého kostela sv. Gotharda. Zatímco ve východním úseku zkoumané plochy se hroby prakticky nepřekrývaly a vzájemně se respektovaly, v západním vytvářely několik úrovní nad sebou, což by mohlo odrážet umístění původního kostela. Zemřelí byli ukládáni v natažené poloze na zádech do obdélných hrobových jam s mírně zaoblenými stěnami a s orientací přibližně ve směru Z-V. Inventář hrobů tvořily hlavně stříbrné nebo bronzové záušnice, přičemž u jednoho pohřbu mladé dívky jich bylo nalezeno dokonce osm. Tyto vlasové ozdoby umožňují datovat příslušné celky do rozmezí od 11. do konce 13. století. Zařazení nejstarších hrobů do 11. století potvrzují také stříbrné denáry údělného knížete Oty I. Sličného (1061 až 1087 na Olomoucku), které byly zaznamenány ve čtyřech případech a většinou byly umístěny u pravé ruky. Jako milodar se vyskytnul ještě železný předmět hrotitého tvaru. Sídlištní objekty šlo na základě vzájemné superpozice s hroby rozdělit do dvou skupin. Osídlení před založením hřbitova zastupovala zásobní jáma bez keramického materiálu. Podle tvaru by mohla pocházet z doby hradištní, ovšem jednoznačně nelze vyloučit ani její pravěké stáří. Druhou skupinu tvořily sídlištní objekty různého charakteru, které porušovaly hroby, což nasvědčuje tomu, že po zániku kostela s přilehlým hřbitovem se v tomto prostoru odehrávaly další aktivity sídlištního rázu. Získaný materiál tyto objekty řadí do rozmezí od konce vrcholného středověku (15. století) až po pokročilý novověk.

POPŮVKY u Brna (okr. Brno – venkov)

Pod dědinou – přístavba skladovací haly (M. Lečbých, č. akce 1102/25)

V průběhu záchranného archeologického výzkumu vyvolaného přístavbou skladovací haly na pozemku parc. č. 1624/35 byly zdokumentovány čtyři zahloubené archeologické objekty, které představují pokračování známého sídliště kultury s lineární keramikou. Jednalo se o dvě sídlištní jámy bez možnosti bližší funkční interpretace a dvě exploatační jámy, jejichž rozmístění by mohlo naznačovat existenci dlouhého nadzemního domu kůlové konstrukce v západní, doposud nezastavěné, části pozemku.

POZOŘICE (okr. Brno-venkov)

Spodní lány – areál Metaltrade (P. Kos, č. akce 868/25)

Při rozšiřování průmyslové zóny městysu Pozořice byly severně od prameniště Tvaroženského potoka odkryty dva osamocené sídlištní zahloubené objekty lengyelské kultury. Podle jejich tvaru mohlo jít snad o menší hliníky určené k exploataci sprašové hlíny, nebo stavební jámy v blízkosti nezaznamenaných konstrukcí nadzemních domů.

PRAVČICE (okr. Kroměříž)

Nivky – kanalizace (M. Popelka, č. akce 24/25)

V prostoru nově budované čistírny odpadních vod byly po skrývce nadloží zaznamenány ojedinělé keramické zlomky pravěkého stáří, které nepochybně představují nálezy v druhotné poloze. Archeologický materiál se na místo mohl dostat buď při rekultivaci okolí během výstavby nedaleké dálnice D55 před necelými 20 lety, nebo působením přírodních procesů nejspíše z nepatrně vyvýšené pravobřežní terasy Rusavy.

PRAVICE (okr. Znojmo)

Panský dvůr – úpravy pozemku (D. Rožnovský, č. akce 606/25)

Během úprav prostranství uvnitř areálu klasicistního panského dvora na pozemcích parc. č. 3275 a 769/4 byly zdokumentovány zbytky základového zdiva původního ohrazení a blíže neidentifikovatelné hospodářské budovy. Všechny zachycené situace byly datovány do průběhu 18. a 19. století.

PROSTĚJOV (okr. Prostějov)

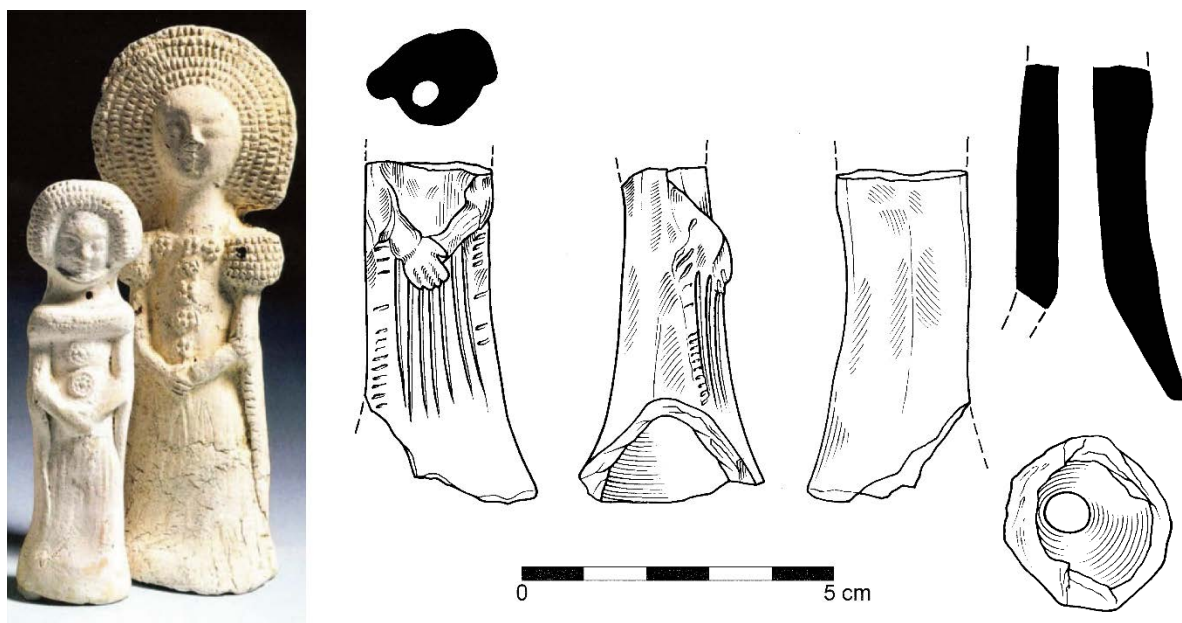
Ul. Sádky – přeložky VN a NN pro terminál (P. Fojtík, č. akce 205/25)

V rýze pro přeložení jednoho z kabelů na pozemku parc. č. 2994/1 byly zaznamenány základy původní zástavby ulice Sádky, jež byla odstraněna v roce 1978, a především ústí novověké kamenné studny.

PROSTĚJOV (okr. Prostějov)

Veřejné prostranství mezi ul. Hradební, Kostelní, Uprkova a Koželuhova – nové náměstí v Prostějově (P. Fojtík, č. akce 1075/24)

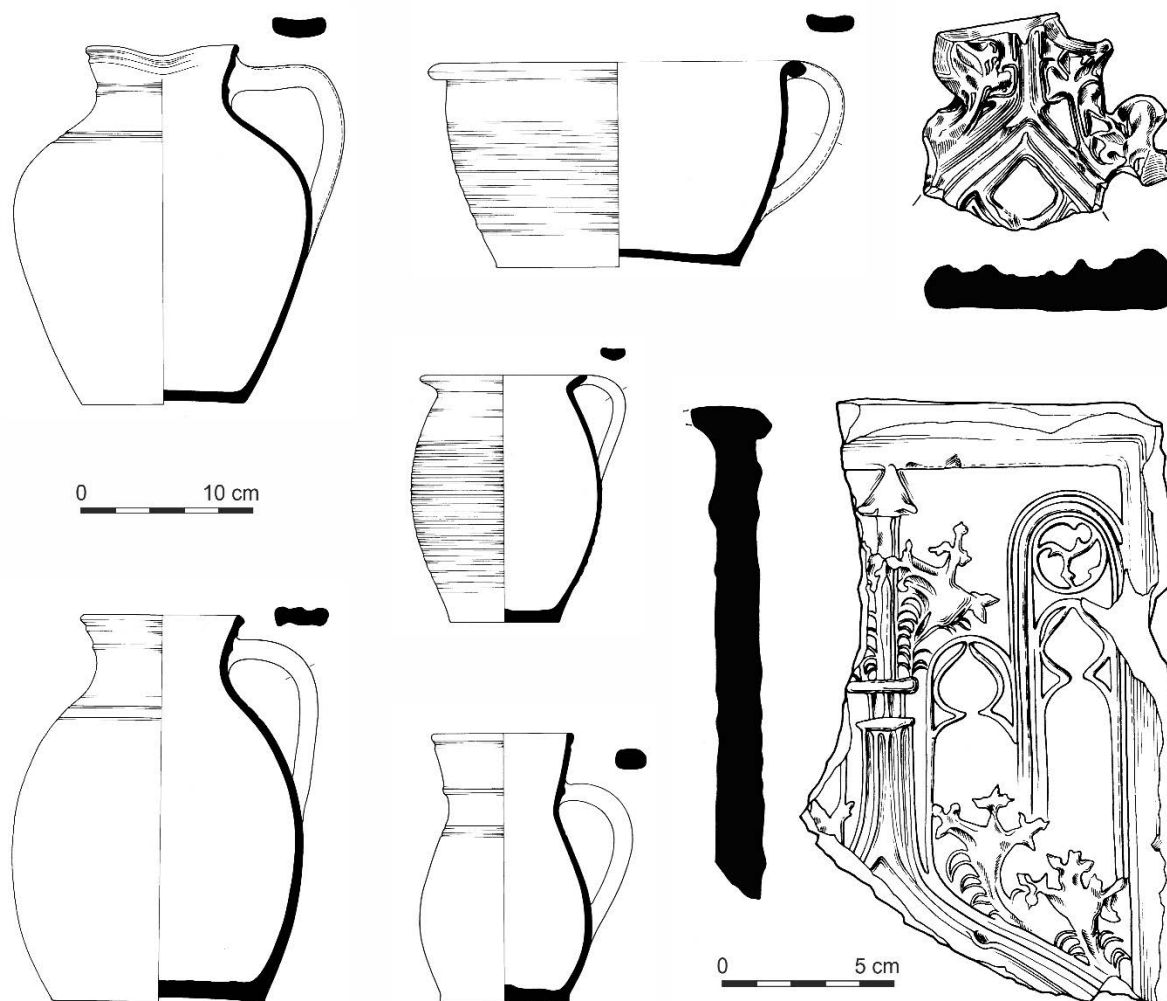
Záchranný výzkum, který předcházel proměně veřejného prostranství semknutého mezi ulicemi Hradební, Kostelní, Uprkova a Koželuhova, přinesl řadu informací o proměnách židovské části města, někdy označované jako „Hanácký Jeruzalém“. Pod konstrukčními vrstvami původních zpevněných ploch byly zaznamenány planýrky po dříve vybouraném bloku tří novověkých domů včetně jejich dvorních traktů a hospodářského zázemí. Planýrky překrývaly síť kamenných a cihlových základů těchto staveb, u nichž se někdy podařilo dokonce dohledat historické údaje (obchod Augusty Jaškové, rodný/otcovský dům jednoho z nejbohatších obyvatel Prostějova počátku 19. století Veita Ehrenstamma s rituální lázní údajně snad navštěvovanou i básníkem Petrem Bezručem).

Prostějov – část plastiky typu Kruseler nalezená při výzkumu a kompletní exempláře z Prahy (vlevo)

Odhaleny byly také tři studny. Dvě z nich zanikly až v průběhu první poloviny 20. století po zavedení městského vodovodu. Třetí studna byla zaplněna odpadem již v 17. století, a to nejspíše z hygienických důvodů, neboť se nacházela v těsné blízkosti několika jímek, což asi vedlo ke kontaminaci její vody. Prozkoumané jímky měly rozmanitou podobu (od prostých do země vyhloubených kvadratických jam, přes zařízení s výdřevou z desek nebo kulatiny až po nejmladší septiky vyzděné z pálených cihel) a poskytly bohaté kolekce archeologických nálezů (především užitkové keramiky, ale i skla nebo předmětů z materiálů organického původu). Materiál lze povětšinou spolehlivě datovat do závěru 16. až průběhu 17. století a s jistotou pak

spojovat se židovskou komunitou, která se v této části města usadila velmi záhy po nuceném odchodu z nedaleké Olomouce v roce 1454. Z celkové terénní situace se zdá, že se jednalo o podmáčené pozemky, jež dříve protínalo poměrně široké koryto vodoteče směřující od dnešního Žižkova náměstí k ulici Netušilova. K jeho zjevně záměrnému zasypaní došlo asi někdy v závěru 14., nejpozději však na počátku 15. století, tedy ještě před lokací židovského ghetta. Z výplně zmíněného koryta, místy zařezaného až do štěrkového podloží, bylo získáno značné množství zlomků keramiky, ale i několik celých nádob a také torzo drobné hliněné plastiky – panenky typu Kruseler, zpodobňující vysokou a štíhlou ženskou postavu s charakteristickým pozdně gotickým čepcem a šatem. Centrum produkce těchto sošek je kladeno do bavorského Norimberku, kde byly sériově zhotovovány specializovanými řemeslníky či dílnami a odkud byly v průběhu 2. poloviny 14. až na počátku 15. století v masovém měřítku distribuovány kupci po tržistiích střední Evropy. Nález z Prostějova představuje první dosud známý exemplář tohoto typu na území města.

Prostějov – keramika z jímky datovaná do první třetiny 17. století a části zdobených kachlů

Prostějov – pravděpodobná rituální lázeň v domě Veita Ehrenstamma

Prostějov – pozdně středověké keramické nádoby vyzvednuté z prostoru koryta vodoteče

PROSTĚJOV-ČECHOVICE (okr. Prostějov)

Mezi ul. Plumlovská a Vřesová – novostavba BD a ŘRD „Rezidence Plumlovská“, I. etapa – ZTV a inženýrské sítě (P. Fojtík, č. akce 190/25)

Ve skryté ploše pro zařízení staveniště byl zachycen osamocený žárový hrob kultury lužických popelnicových polí s nejméně 8 keramickými nádobami. Následné zemní práce v prostoru vlastního bytového domu byly již z archeologického hlediska negativní.

Čechovice u Prostějova – žárový hrob kultury lužických popelnicových polí

PROSTĚJOV-KRASICE (okr. Prostějov)

Zadní loukovské – cyklistická stezka Seloutky, I. etapa (P. Fojtík, č. akce 906/25)

V trase cyklostezky na pozemku parc. č. 394/2 byly zaznamenány nepočetné zlomky keramických nádob z pozdní doby hradištní (12. až polovina 13. století), které nejspíše souvisí s nedalekou zaniklou středověkou vesnicí Kloboučky.

PROSTĚJOV-ŽEŠOV (okr. Prostějov)

Záhumenky – novostavba RD (P. Fojtík, č. akce 1098/25)

Základové pasy budoucího rodinného domu na pozemku parc. č. 267/5 porušily svrchní část sídlištního objektu kultury lužických popelnicových polí.

PŘÍSNOTICE (okr. Brno-venkov)

Pravý břeh koryta Šatavy – náhodný nález válečného hrobu (J. Kala, č. akce 910/25)

V září roku 2025 byla na pravém břehu koryta Šatavy náhodně nalezena německá vojenská přilba a kolem ní rozptýlené fragmenty lidských kostí. Při následném záchranném výzkumu byly vyzdvíženy kosterní pozůstatky neznámého příslušníka německé branné moci, který měl asi třicet let, byl skoro 180 cm vysoký a spíše slabší tělesné konstituce. Zemřel v důsledku mnohočetných střepinových poranění hlavy, ramene a boku devastačního charakteru pravděpodobně kolem 17. dubna 1945. Přesto padlému ještě někdo prostřelil hlavu střelou z pistole vedenou skrz přilbu.

RAČICE-PÍSTOVICE (okr. Vyškov)

Les nad Pístovicemi, východně kóty 377 – náhodný nález válečného hrobu (B. Mikulková – J. Kala, č. akce 1215/25)

V prosinci roku 2025 byla v lese náhodně nalezena lidská lebka, německé pěchotní střelivo a zlatá zubní korunka. Další lidské kosti pak byly vyzvednuty kriminalistickým technikem Policie ČR z mělké kamenité prohlubně. V dalším průběhu byl z pravděpodobného válečného hrobu nakonec za velmi nestandardních okolností získán téměř kompletní skelet staršího muže a několik artefaktů, mimo jiné německá identifikační známka stavební roty Luftwaffe. Není prokazatelné, zda bylo z hrobu něco odcizeno ještě před příjezdem policejní hlídky, každopádně se jedná o oblíbenou lokalitu nelegálního vyhledávání za pomoci detektoru kovů. Muž zřejmě padl v bojích o obec 28. až 29. dubna 1945, ovšem mohl se v lese ukrývat i po kapitulaci a být zabit později.

RATAJE (okr. Kroměříž)

Hatě – sběrný dvůr a kompostárna (M. Popelka, č. akce 193/25)

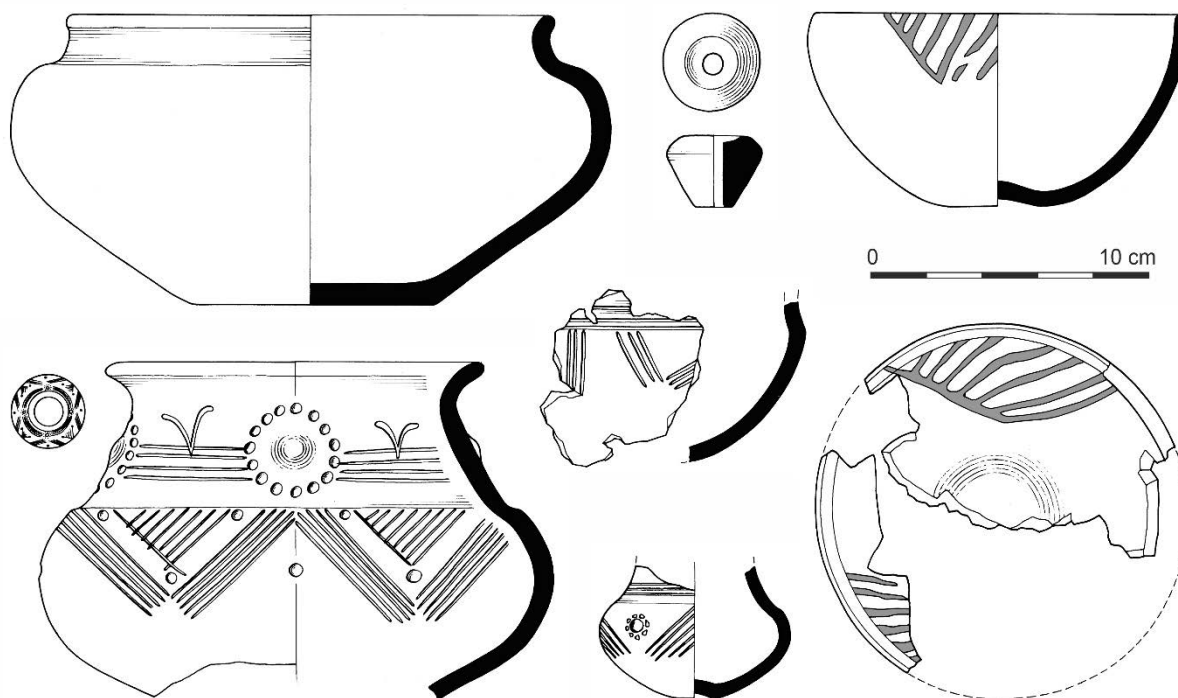
V průběhu záchranného archeologického výzkumu bylo na pozemku parc. č. 1555 prozkoumáno více jak třicet zahloubených objektů, z nichž většina tvoří součást sídliště

platěnické kultury. Zatímco v severozápadní části plochy, výše po svahu bylo situováno několik zásobních jam s primární skladovací funkcí, v jihovýchodní se nacházely rezidenční objekty, které měly podobu jak chat s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu, tak nadzemních kůlových staveb. Existenci nadzemních částí domů dokládala také přítomnost velkého množství mazanice z jejich stěn s negativy proutěných výpletů, štípaných desek, kůlů, a dokonce s otisky lidských prstů. Inventář sídliště vedle zlomků keramických nádob tvořily také hliněné přesleny a závaží z tkalcovského stavu nebo bronzová jehlice.

Rataje – část plochy s rezidenčními objekty platěnické kultury

Padělky – cyklistická stezka Seloutky, II. etapa (P. Fojtík, č. akce 999/25)

Seloutky – komorový hrob platěnické kultury s kamenným závalem a výběr hrobového inventáře

SOBŮLKY (okr. Hodonín)

Obecní hřbitov – válečný hrob na hřbitově (J. Kala, č. akce 870/25)

Na základě žádosti obce Sobůlky a za souhlasu Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Jihomoravského kraje i Odboru pro válečné veterány a válečné hroby Ministerstva obrany byl archeologickými metodami otevřen registrovaný válečný hrob na hřbitově v Sobůlkách. Důvodem bylo podezření, že v roce 1950 během exhumace zde uloženého neznámého vojáka Rudé armády z primárního hrobu u kaple sv. Barbory došlo k promíchání kosterních pozůstatků s neidentifikovaným příslušníkem německé branné moci, jehož neúplný skelet, ovšem s kostmi jiného člověka, tam byl objeven v roce 2024. Ostatky obou mužů tak byly konečně zkompletovány a současně byla provedena antropologická analýza vojáka Rudé armády. Dne 17. září 2025 byly jeho kosterní pozůstatky pietně navraceny zpět do hrobu.

Sobůlky – andílek z rakve a kompletní ostatky vojáka Rudé armády

STAŘECHOVICE-SLUŽÍN (okr. Prostějov)

Intravilán – obnova sítě NN (P. Fojtík, č. akce 816/25)

V severozápadní části intravilánu obce (před domy č. p. 62, 63 a 71) rýhy pro elektrické kabely porušily mocnější antropogenní vrstvu se zlomky keramických nádob kultury lužických popelnicových polí, která nepochybně souvisí s nedalekým soudobým sídlištěm v poloze Zábrusky. Další archeologické nálezy byly získány v prostoru návsi, kde před domy č. p. 2, 13 a 58 byly ve výhozech zeminy z liniových výkopů zaznamenány zlomky keramických nádob a kusy mazanice vrcholně středověkého stáří (13. až 14. století).

STAŘECHOVICE-SLUŽÍN (okr. Prostějov)

Intravilán Služína – silnice III/36635 Služín průtah (P. Fojtík, č. akce 1018/25)

V severozápadní části intravilánu obce (před domy č. p. 62, 63 a 71) výkopy pro základy rekonstruované komunikace odkryly povrch antropogenní vrstvy, z níž se podařilo získat drobnou kolekci zlomků keramických nádob kultury lužických popelnicových polí. Tato vrstva nepochybně souvisí s nedalekým soudobým sídlištěm v poloze Zábrusky.

TELNICE (okr. Brno – venkov)

Ul. Hliníky – novostavba rodinných domů (M. Lečbych, č. akce 957/25)

Během zemních prací předcházejících výstavbě šesti rodinných domů v ulici Hliníky bylo prozkoumáno 41 zahloubených objektů, které představují pokračování známého polykulturního sídliště. Protože provedená plošná skrývka nedosáhla podloží, bylo možné tyto objekty identifikovat, dokumentovat a vzorkovat jen ve výkopech pro základové pasy. Podle předběžného terénního zhodnocení byly objekty datovány do lengyelské a únětické kultury.

TIŠNOV (okr. Brno-venkov)

Nám. Míru – záchranný archeologický výzkum na náměstí Míru v Tišnově (A. Matějčková, č. akce 285/25)

V souvislosti s rekonstrukcí náměstí Míru byl ve spolupráci s Archaia Brno uskutečněn záchranný archeologický výzkum v jeho prostoru a v přilehlých částech Komenského náměstí a ulic Bezručova, Kostelní, Radniční a Ráboňova. Ukázalo se, že místo bylo využíváno jako sídliště již v pravěku a raném středověku, ovšem většina odkrytých archeologických situací měla podle očekávání spojitost s vývojem historického jádra města ve vrcholném středověku a novověku. Jednalo se o relikty kamenných či cihlových zdí a sklepů domů, odvodňovací žlábků, kanalizační stoky a útržky dlažeb. Zaznamenány byly také jámy na vápno, jímky nebo části dřevěného vodovodu se železnými spojkami. Zvláštní zmínku si zaslouží objev zhruba stovky mincí ze 17. až 18. století původně asi uložených v nedochovaném organickém obalu v jednom ze zkoumaných sklepů.

Tišnov – cihlové a kamenné kanalizační stoky a dřevěný vodovod z novověku

TROUBKY-ZDISLAVICE (okr. Kroměříž)

Pumpíky – ZTV pro 21 RD k. ú. Troubky (M. Popelka, č. akce 139/25)

Při budování nové technické vybavenosti pro plánované individuální bydlení v lokalitě Pumpíky v katastru Troubky byly zjištěny v severovýchodní části stavby dvě kúlové jámy, které lze nejspíše interpretovat jako pozůstatek konstrukce blíže neurčitelné nadzemní stavby. Skromný archeologický materiál získaný sběrem v okolí je možné datovat pouze rámcově do pravěkého období.

TROUBSKO (okr. Brno-venkov)

Ul. Jihlavská – areál firmy PRIME GLOW, s. r. o. (I. Čižmář, č. akce 998/24)

Během budování průmyslového areálu na severním okraji obce byla zachycena mělká jáma z pozdní doby bronzové, která nepochybně představuje pokračování známého soudobého sídliště.

UHERČICE (okr. Břeclav)

Termanec – náhodný nález válečného hrobu (J. Kala, č. akce 1214/25)

V lesním komplexu na pravém břehu Šatavy byla náhodně nalezena pancéřová přestřelka a lidské kosterní pozůstatky. Ve spolupráci s Pyrotechnickou službou Policie ČR zde byl následně prozkoumán polní hrob neznámého německého vojáka, který zde padl někdy kolem 17. dubna 1945. Nalezeny byly drobné výstrojní součástky uniformy, zmíněná pancéřová přestřelka, pěchotní střelivo a několik kilogramů granulovaného střelného prachu (výmetná náplň dělostřeleckých nábojnic), avšak nic, co by mohlo padlého blíže identifikovat. V době úmrtí mu bylo patrně hodně přes čtyřicet let, byl asi 170 cm vysoký a statné tělesné konstituce. Zemřel nejspíše na následky tlakové vlny po výbuchu dělostřeleckého či minometného granátu, kdy utrpěl tříštivou, snad i otevřenou zlomeninu paže a patrně i obličejovou frakturu. Voják měl velmi špatný chrup, v horní čelisti již prakticky celý nahrazený vyjímatelnou zubní náhradou.

Uherčice – drobné součástky výstroje německého vojáka

VALTROVICE (okr. Znojmo)

Weinzierl a Theilungen – výstavba IS pro RD Valtrovice, lokalita Východ (D. Rožnovský, č. akce 724/25)

Během provádění zemních prací byly v části stavby (mezi pozemky parc. č. 1125/13 a 1125/14) v ponechané podorniční vrstvě (nivním sedimentu) rozpoznány zahloubené archeologické objekty. Celkem bylo prozkoumáno 10 sídlištních jam, které je možné na základě získaného keramického materiálu spolehlivě datovat do únětické kultury.

Valtrovice – jáma únětické kultury se zlomky keramických nádob a bloky mazanice

VÍCEMĚŘICE (okr. Prostějov)

Trávník – modernizace trati Brno-Přerov 4, lokalita 1 (M. Popelka, č. akce 2/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze Trávník nezachytil žádné zjevné archeologické objekty ani situace s výjimkou liniových anomálií v severovýchodní části plochy, které byly zaznamenány již při geofyzikálním měření v přípravné fázi. Jedna z nich byla po studiu indikačních skic ztotožněna s novověkou cestou probíhající po rozhraní polností a lužního lesa v nivě potoka Brodečka. Další dvě méně pravidelné anomálie byly interpretovány jako pozůstatky historických koryt Brodečky. V jižním a jihozápadním úseku skryté plochy byly navíc ve zbytcích nadloží objeveny ojedinělé zlomky keramických nádob lengyelské kultury. Pravděpodobně se jedná o druhotně přemístěné nálezy z nedaleké polykulturní lokality Padělky.

VÍCEMĚŘICE (okr. Prostějov)

Podíly – modernizace trati Brno-Přerov 4, lokalita 2 (M. Popelka, č. akce 96/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze Podíly odhalil více jak dvě desítky zahloubených objektů. Dvanáct z nich reprezentovalo birituální pohřebiště z doby laténské (LT B2/C1). V pohřebním ritu výrazně převažovala inhumace, při níž byli zemřelí ukládáni v natažené pozici na zádech do jam oválného půdorysu s delší osou ve směru S-J. Drobnou odchylkou bylo v jednom případě překřížení dolních končetin v oblasti kotníků. Inventář běžných hrobů tvořily především keramické nádoby a drobné součásti oděvu (kovové spony), výjimečně se vyskytnul také náramek ze švartny. Dva celky se však svou výbavou vymykaly. Jeden, patrně mužský ukrýval tradiční bojovnickou výbavu sestávající z železného meče, hrotu kopí a štítové puklice, druhý, tentokrát ženský obsahoval kompletně dochovaný bimetalický řetězový opasek, dva železné náramky, dvě železné rozměrnější spony a jednu drobnější bronzovou sponu. Později bylo místo okupováno ještě v době římské. Tehdejší osadu zastupovaly především základy dvou chat čtvercového půdorysu s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu a s charakteristickou šestikůlovou konstrukcí. Díky nálezům výrazně členěné římsko-provinciální spony s lichoběžníkovitou nožkou zdobenou tremolem lze sídlištní aktivity přesněji datovat do starší doby římské. Mezi keramickými zlomky bylo zjištěno poměrně početné zastoupení provinciálního zboží.

Více měřice – ženský hrob z doby laténské se šperky a opaskem

VÍCEMĚŘICE, NĚMČICE NA HANÉ (okr. Prostějov)

Obecnice – modernizace trati Brno-Přerov 4, lokalita 3 (M. Popelka, č. akce 65/25)

Předstihový výzkum předem vytipované lokality v poloze „Obecnice“ odhalil téměř 140 zahloubených objektů, které na základě vyzvednutého materiálu byly datovány do kultury s lineární keramikou a lengyelské kultury. Jednalo se především o kůlové jámy, sídlištní a zásobní jámy, rozsáhlejší exploatační objekty (stavební jámy, hliníky), respektive soujámí. Uvnitř jedné kůlové jámy byla sekundárně uložena lidská lebka. V podloží pleistocénní spraši byla navíc objevena lebka nosorožce srstnatého.

Víceměřice, Němčice na Hané – neolitická exploatační jáma

VRBÁTKY-DUBANY (okr. Prostějov)

Intravilán obce – optická síť Dubany, FTTx_M_NGA_V_NIO13_Dubany_VRPRO2_OK (P. Fojtík, č. akce 1131/24)

Při pokládce optických kabelů v intravilánu Duban byly ve výhozech zeminy před domem č. p. 16 nalezeny zlomky keramických nádob ze 14. století, což koresponduje s první známou písemnou zmínkou o obci pocházející z roku 1347.

VŘESOVICE U PROSTĚJOVA (okr. Prostějov)

Nádvoří zámku – úprava veřejného prostranství u zámku v obci Vřesovice (P. Fojtík, č. akce 364/25)

V zahradě čtyřkřídlého barokního zámku, který vznikl v letech 1702-1704 jako letní sídlo opata premonstrátského kláštera Hradisko u Olomouce Norberta Želeckého z Počenic, byly zaznamenány výraznější terénní úpravy provedené zjevně v době jeho výstavby. Na bázi těchto nivelizujících navážek byly ve sprašovém podloží zjištěny dva sídlištní objekty s materiálem z pozdní doby hradištní a jedna patrně raně novověká zásobní jáma.

VŘESOVICE U PROSTĚJOVA (okr. Prostějov)

Za Humny k Předíně – novostavba RD (P. Fojtík, č. akce 1196/25)

V ploše podsklepené části budoucího rodinného domu na pozemku parc. č. 164 byla prozkoumána a zdokumentována válcovitá zásobní jáma kultury lužických popelnicových polí. Její výplň poskytla mimo zlomků keramických nádob i kolekce hliněných závaží tkalcovského stavu.

VYŠKOV (okr. Vyškov)

Prostřední pole – D1 Rozšíření odpočívky Vyškov, vlevo (B. Mikulková, č. akce 266/25)

V prostoru rozšíření stávající odpočívky při dálnici D1 u Vyškova bylo prozkoumáno téměř 30 zahloubených objektů z pravěku, raného středověku a novověku. Nejstarším z nich byl kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou, v němž byla zesnulý uložen ve skrčené poloze na pravém boku spolu se dvěma keramickými nádobami. Znovu bylo místo osídleno v mladší až pozdní době bronzové, jak dokládá především rozsáhlý hliník, který po vytěžení sprašové hlíny druhotně sloužil k ukládání odpadu, a proto obsahoval značné množství zlomků keramických nádob a zvířecích kostí. Raně středověké aktivity zastupuje charakteristická zásobní jáma vejčitého profilu. Napříč dotčenou plochou probíhaly také dva liniové objekty. V prvním případě se jednalo o mělký žlábek nejasné datace i účelu, ve druhém o novověký příkop hrotitého profilu, jenž patrně sloužil k odvodňování okolních polí.

Vyškov – kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou

VYŠKOV-DĚDICE (okr. Vyškov)

Ul. Morávková – obytný soubor Morávková (B. Mikulková, č. akce 1238/25)

Uvnitř plochy určené pro výstavbu bytových domů v katastru Dědic u Vyškova bylo zjištěno více jak dvacet zahloubených sídlištních objektů z pozdní doby bronzové a z doby halštatské. Převážně se jednalo o zásobní jámy se stěnami postupně se rozšiřujícími směrem k plochému dnu, které byly často zaplněny sídlištním odpadem sestávajícím ze zlomků keramických nádob a kusů mazanice. Mezi nimi se vyskytovaly také kúlové jámy, menší exploatační jámy a zahloubeniny blíže neurčitelné funkce.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

Stará nemocnice – Jižní město, I. etapa (D. Rožnovský, č. akce 682/25)

Během výkopových prací souvisejících s rekonstrukcí a výstavbou nových inženýrských sítí v areálu tzv. Staré nemocnice byla na několika místech zachycena šedá kulturní vrstva, která obsahovala keramický střepový materiál z vrcholného a pozdního středověku.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

Loucký klášter – regenerace brownfieldu, Jízdárna Louckého kláštera ve Znojmě (D. Humpola, č. akce 414/24)

Archeologický výzkum v areálu Louckého kláštera byl zahájen již v roce 2024. V roce 2025 se zaměřil na interiér jízdárny, kde byly zachyceny původní cihelné podlahy stájí. Pod nimi se nacházely starší vrstvy odrážející činnosti v hospodářském zázemí kláštera a umožňující podrobnější rekonstrukci jeho provozního i stavebního vývoje.

Znojmo – výzkum okolí tzv. Horní brány s fortifikačními prvky a relikty branského dvorku z 16. století

ZNOJMO (okr. Znojmo)

Nám. Svobody – Regenerace ulic MPR a části náměstí Svobody (D. Humpola, č. akce 767/25, 933/25)

V prostoru rekonstruovaného náměstí Svobody se dříve nacházel severní vstup do historického jádra města, který tvořila tzv. Horní (Pražská) brána s předbraním. Předstihový a na něj navazující záchranný výzkum přinesly poznatky o podobě a stavebním vývoji tohoto klíčového fortifikačního uzlu. Odkryty byly základy hlavní obranné věže náležející k bráně, dále

průběh parkánové hradby, včetně navazující parkánové brány. V prostoru za dosud stojící branou byl identifikován tzv. branský dvorek z počátku 16. století, jenž vykazoval několik stavebních fází odrážejících postupné úpravy této části opevnění. Současně byla zachycena šikmá hradební zeď navázaná na vnější bránu a původní kanál propojující vnější a vnitřní příkop, který byl v průběhu 17. století druhotně využit k uložení keramických trubek tzv. jezuitského vodovodu.

ZNOJMO (okr. Znojmo)

Ul. U Branky 6, Kaplanka – stavební úpravy stávajícího objektu a vnitrodvora (D. Humpola, č. akce 10/25)

Archeologický výzkum proběhl v prostoru vnitrodvora objektu tzv. Kaplanky. Tento gotický dům byl vybudován pravděpodobně v polovině 15. století v bezprostředním sousedství kostela sv. Mikuláše a hradebního systému města a sloužil k ubytování příslušníků nižšího kléru. Výzkumem se podařilo získat nové informace o vnitřním uspořádání a starší zástavbě uvnitř tohoto vnitrodvora.

ŽELEŠICE (okr. Brno-venkov)

Nad školou – NED Želešice (I. Čížmář, č. akce 321/25)

Při kopání základových pasů pro neohlášenou novostavbu rodinného domu na pozemku parc. č. 1614/14 byly objeveny lidské kosterní pozůstatky. Následné odborné ohledání staveniště odhalilo, že výkopy porušily devět hrobů z raného středověku s kostrami uloženými v natažené pozici na zádech a jednotně orientovanými ve směru Z-V. Ve většině případů hroby neobsahovaly žádné nálezy, nebo byly vybaveny jen ojedinělými milodary, většinou nožíky. Výjimku tvoří silně narušený hrob ženy, u jejíž hlavy byly objeveny dvě drobné bronzové náušnice, a hrob muže opatřeného železným nožem, menší železnou sekerou a dvěma železnými ostruhami s ploténkami, na nichž byly zjištěny pozůstatky kožených řemínků.

3.1.2. SEZNAM VYPRACOVANÝCH NÁLEZOVÝCH ZPRÁV

V roce 2025 bylo vypracováno a do archivu ÚAPP Brno, v. v. i. odevzdáno 1215 náleзовých zpráv o celkovém rozsahu 5225 stran textů a 3837 stran obrazových příloh. Z tohoto počtu bylo 92 náleзовých zpráv z pozitivních archeologických akcí, které byly současně zapsány a odeslány do digitálního archivu Archeologická mapa České republiky spravovaného Archeologickým ústavem AV ČR v Brně.

Seznam náleзовých zpráv z pozitivních archeologických akcí odevzdaných v roce 2025

Obec	Okr.	Trat' – druh akce	Rok	Autor	NČ.j.	Str.	Obr.
Blučina	BO	Pastvicka – CTPark Blučina, BLU4 + BLU5	2023–24	DP	3/25	15	10
Boleradice	BV	Votičky – IS pro výstavbu RD, I. etapa	2024–25	RB	67/25	113	65
Božice	ZN	Za Klášterem – inženýrské sítě pro RD Božice, lok. za DPS	2025	DR	77/25	17	12
Bratčice	BO	Východní okraj obce – novostavba RD na parc. č. 123/7	2024	IČ	20/25	23	28
Bratčice	BO	Střed obce – parkoviště na parc. č. 264/1	2024	IČ	30/25	13	11
Bratčice	BO	Staré hory – polní cesty, PEO a doprovodná zeleň	2025	IČ	52/25	9	9
Brno-Husovice	BM	Tomkovo nám a okolí – VMD Tomkovo nám, Rokytova	2021	PK	81/25	121	56
Brno-Konín	BM	U. Huškova – soubor staveb pro bydlení Brno-Konín	2023–24	JZ	43/25	10	5
Brno-Líšeň	BM	Staré Zámky – cyklostezka SINGLETRAIL Moravský kras	2017	MPř	78/25	35	16
Brno-Přízřenice	BM	Při ul. Modřická – rodinné domy Přízřenice	2023–24	RB	26/25	23	10
Brno-Slatina	BM	U. Hviezdoslavova – kružní křižovatka II/430	2024–25	DP	68/25	17	13
Brno-Veverčí	BM	U. Dřevařská – rekonstrukce kanalizace a vodovodu	2023–24	JZ	25/25	14	14
Čejč	HD	Mutěnická louka – MORAVA, VTL plynovod, lok. 02/07	2020–21	IČ	16/25	151	172
Čejč	HD	Blá hlína – MORAVA, VTL plynovod, lokalita 02/13	2021–22	MPř	41/25	8	4
Dobšice	ZN	Za Adamem – technopark Znojmo, etapa II SO 01	2020–21	DH	86/25	23	27
Dyje	ZN	UKřižovatky – přeložka p. Dyje ABC VN862 IMA Logistik	2025	DR	45/25	13	10
Hodonice	ZN	Upískovny – novostavba haly F3 – etapa I	2021–22	DH	90/25	101	75
Hblasice	BO	U. Václavská – výstavba 2 rodinných domů	2025	IČ	49/25	7	7
Holešov-Všetuly	KM	U. Palckého – rozšíření parkoviště Nestlé – Závod SFINK	2024	MPo	22/25	38	58
Hvorany	HD	Padělky za vinohradem – MORAVA, VTL plynovod, lok. DI6	2022	IČ	19/25	20	9
Hbštěnice, Mokrá	BO	Mokerský les – arch. průzkum lomu Mokrá v r. 2023	2023	PK	17/25	120	58
Hbštím	ZN	Areál zámku Hbštím – stavební úpravy objektu a ploch	2018	DH	83/25	7	5
Hvorany	HD	Padělky za vinohradem – MORAVA, VTL plynovod, lok. DI7	2022	MPř	31/25	24	12
Hvorany	HD	Padělky za vinohradem – MORAVA, VTL plynovod, lok. DI8	2022	MPř	32/25	28	7
Hradčany	BO	Černá pole – II/385 Čebín obchvat	2022–23	RB	24/25	512	172
Hulín	KM	U. Kroměřížská – nový areál firmy TERCOPLAST	2024–25	MPo	38/25	14	9
Hustopeče	BV	Záhumenky – inženýrské sítě za Generála Peřiny, I. et.	2023–24	RB	9/25	104	38
Hustopeče	BV	Záhumenky – předstihový výzkum Generála Peřiny	2024	RB	10/25	137	48
Jaroměřice nad Rokytnou	TR	Za děkanstvím – REKO VTL Jar.n.R.-Hrot., př. na v.in	2024	DH	89/25	10	6

Klobouky u Bma	BV	Přestavky – průzkum podzemních chodeb	2024	PK	13/25	28	21
Kobylnice	BO	Rybníky – rybník na parcele č. 751/10 v k.ú. Kobylnice	2016	PK	82/25	729	220
Konice	PV	Masarykovo náměstí – polyfunkční objekt na parc. č. 25	2023–24	PF	61/25	19	20
Konice	PV	Masarykovo náměstí – revitalizace náměstí a ul. Kostelní	2024–25	PF	62/25	19	23
Kostelec na Hané	PV	Za cihelnou – VN53, stavební úpravy p. b. č. 1 až 40	2025	PF	70/25	8	4
Koválovce–Osčany	PV	Intravilán (parc. č. 1159) – optické trasy INFOS	2025	PF	64/25	8	7
Kralice na Hané	PV	U. Zákostelí a ul. Nerudova – rozšíření DS NN Janča	2025	PF	58/25	11	10
Kuřim	BO	U. Kránská – hala Kuřim přístavba	2024	AM	15/25	32	42
Kyjov–Bohuslavice u Kyjova	HD	Kratinky – MORAMA, VTL plynovod, lokalita D za 3/16	2022	MPř	33/25	18	5
Kyjov–Bohuslavice u Kyjova	HD	Darov – MORAMA, VTL plynovod, lokalita 3/13	2022	MPř	34/25	18	4
Kyjov–Bohuslavice u Kyjova	HD	U Hadla – MORAMA, VTL plynovod, lokalita 3/14	2022	MPř	79/25	14	4
Lešany u Prostějova	PV	Náves – kabel NN směr Ptení	2025	PF	63/25	11	8
Litenčice	KM	JZ část extravilánu – hl. polní cesta HČI a IPI7, IPI8	2024–25	MPo	35/25	9	5
Malé Hadisko	PV	Staré Hadisko – detektorová prospekce lokality 2018	2018	IČ	4/25	16	3
Malé Hadisko	PV	Staré Hadisko – detektorová prospekce lokality 2019	2019	IČ	2/25	7	0
Morašice	ZN	Intravilán, parc. č. 76, 1047/45, 1906 aj. – novostavba RD	2025	DR	76/25	22	15
Moravský Krumlov	ZN	Na Kačence – technologické centrum Flexira	2021	DH	87/25	39	33
Nový Šaldorf	ZN	V zahradách – obytný soubor rodinných domů	2019	DH	53/25	18	24
Nový Šaldorf–Sedlešovice	ZN	U. Jasanová – parkoviště Atlanta parc. č. 323/245	2025	DR	46/25	15	6
Ohrozm	PV	Hrabovec – novostavba RD na parc. č. 367/23	2021	PF	6/25	13	12
Ochoz	BO	V Luhu – obnova vodní nádrže v k. ú. Ochoz u Bma	2024	PK	23/25	30	31
Olešovice	ZN	Prátna, Nový Dvůr – zajištění kvality pitné vody, II. etapa	2020	DH	85/25	26	44
Ostopovice, Bmo–Starý Lískovec	BO	Na Kopáckých – rekonstrukce plynového potrubí DN800	2024	JK	5/25	10	13
Podivín	BV	U. Bratislavská – PENNY Market Podivín	2024	IČ	29/25	13	15
Prostějov	PV	U. Sádky – přeložky VN a NN pro terminál	2025	PF	44/25	16	7
Prostějov	PV	U. Školní – veřejné VC Smetanovy sady	2025	PF	54/25	6	3
Prostějov–Krasice	PV	Zadní loukovské – cyklistická stezka Seloutky, I. etapa	2025	PF	75/25	10	9
Prostějov–Vrahovice	PV	Trávníky – medihope, klinika jednodenních operací	2024	PF	56/25	41	48
Přisotice	BO	P břeh koryta Šatavy – náhodný nález válečného hrobu	2025	JK	72/25	11	16
Rajhrad	BO	U Staré Pošty – autodílna, parc. č. 2113/133, 2113/117	2023–24	RB	40/25	20	12
Rataje u Kroměříže	KM	Hřtě – sběrný dvůr a kompostárna, obec Rataje	2025	MPo	42/25	46	36
Rataje u Kroměříže	KM	Intravilán (parc. č. 859, 92) – novostavba RD	2024–25	MPo	65/25	18	13
Rosice	BO	Nad Nádražím – nález válečného hrobu z 2. světové války	2024	JK	47/25	8	9
Rozdrojovice	BO	JV svah zalesněné kóty 401 – válečný hrob	2023	JK	12/25	19	29
Rozdrojovice	BO	U Kříže – novostavba RD na parc. č. 638/87, 638/97, aj.	2021–24	RB	48/25	17	10
Sentice, Hradčany	BO	Široké a Černá pole – II/385 Čebín obchvat	2022–23	RB	11/25	528	115
Skalka u Prostějova	PV	Návší nad lázeňským parkem – válečný hrob	2024	JK	66/25	8	10
Sobotovice	BO	Za dědinou – opravárenská hala vozidel	2024	IČ	27/25	12	14

Stařechovice-Služín	PV	Intravilán Služína – obnova sítě NN	2025	PF	69/25	16	14
Stařechovice-Služín	PV	Intravilán Služína (parc. č. 393/5) – III/36635 průtah	2025	PF	71/25	13	7
Stavěšice	HD	Zápověď – MORAVA, VTL plynovod, lokalita 03/02	2022	RB	51/25	16	9
Sobůlky	HD	Podpadělky – MORAVA, VTL plynovod, lokalita 03/07	2021–22	IČ	36/25	9	9
Sobůlky	HD	Obecní hřbitov – válečný hrob na hřbitově	2025	JK	60/25	10	10
Stavěšice	HD	Roviny – MORAVA, VTL plynovod, lokalita 03/03	2022	RB	73/25	58	39
Stínava	PV	Intravilán – optická síť Stínava	2024	PF	7/25	12	5
Strážnice	HD	Nám 17. listopadu – revitalizace veřejného prostoru nám	2024–25	ML	50/25	11	12
Syrovice	BO	Klínek – oprava komunikace U Kostela	2024	IČ	28/25	10	9
Syrovice	BO	Vých. část obce – opěrná zeď u příjezdové komunikace	2024	IČ	39/25	6	4
Šardice	HD	Pusté u dvorka – MORAVA VTL, lok. D mezi D20 a D21	2022	MPř, JK	74/25	19	7
Šunice	BO	Intravilán – oprava vodovodu, řad B	2019	DH	84/25	7	3
Troubky-Zdislavice	KM	Pumpíky – ZTV pro 21 RD k ú. Troubky	2025	MPo	37/25	11	8
Troubsko	BO	U. Jihlavská, Za silnicí – areál firmy PRIME GLOW s r. o.	2025	IČ	59/25	6	7
Tvarožná	BO	Kroukarty – novostavba RD, parc. č. 1065/1	2024	PK	21/25	14	9
Újezd u Brna	BO	Masarykova ul. – novostavba bytového domu	2024	DP	1/25	41	23
Valtice	BV	Zámek Valtice č. p. 1 – Národní centrum divadla a tance	2014	PK, HZ	80/25	388	236
Velké Němčice	BV	Odpočívka Zelenák – D2 Rozšíření odpočívky Zelenák	2024	ML	18/25	15	26
Vranovice-Kelčice	PV	UPřesečnicků – úprava vody Kelčice	2024–25	PF	55/25	10	7
Vrbátky-Dubany	PV	Intravilán obce – optická síť Dubany	2024–25	PF	57/25	13	9
Vrbátky-Štětovice	PV	Intravilán – optická síť Štětovice	2024	PF	8/25	15	13
Znojmo-Hradiště	ZN	U. Pivovarská – oprava vodovodu ul. Pivovarská – řad F	2021	DH	88/25	9	5
Želešice	BO	U. Nad Školou, ul. 24. dubna – IS a komunikace a 3 RD	2023–24	IČ	14/25	7	10
Protokol o archeolog. nálezích							
Kroměříž	-	Předávání náhodných archeologických nálezů	2024	MPo	101/25	3	0
Zlínsko a Prostějovsko	-	Archeologická prospekce v okr. Kroměříž v r. 2024	2024	MPo	100/25	3	0

*Vysvětlivky zkratk jmen autorů nálezových zpráv:

AM – Andrea Matějčíková; DH – David Humpola; DP – David Parma; DR – David Rožnovský, HZ – Hynek Zbranek (Archaia Brno, z. ú.); IČ – Ivan Čižmář; JK – Jiří Kala; JZ – Jiří Zubalík; ML – Marek Lečbych; MPo – Miroslav Popelka; MPř – Michal Přichystal; PF – Pavel Fojtík; PK – Petr Kos; RB – Richard Bíško

3.2. ŘEŠENÍ VĚDECKÝCH PROJEKTŮ

V roce 2025 nebyl ústav příjemcem/řešitelem žádného grantového projektu.

3.3. PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V roce 2025 bylo pracovníky ústavu samostatně, nebo v autorském kolektivu publikováno celkem 64 prací, z toho 55 zpráv o výzkumech, 7 článků v odborných časopisech, 1 výroční zprávu a 1 monografii:

BÍŠKO, R. 2025: Boleradice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 66/1, 215, 269.

BÍŠKO, R. 2025: Brno (k. ú. Přízřenice, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/1, 269-270.

BÍŠKO, R. 2025: Hustopeče (k. ú. Hustopeče u Brna, okr. Břeclav). Přehled výzkumů 66/1, 271-272.

BÍŠKO, R. 2025: Velké Němčice (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 66/2, 190.

BÍŠKO, R. – KALA, J. – VITULOVÁ, D. 2025: Zaječí (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 66/1, 253.

BÍŠKO, R. – PŘICHYSTAL, M. 2025: Rajhrad (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/2, 175–176.

ČIŽMÁŘ, I. 2025: Modřice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/1, 260.

ČIŽMÁŘ, I. 2025: Podivín (okr. Břeclav). Přehled výzkumů 66/1, 284.

ČIŽMÁŘ, I. 2025: Sobotovice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/1, 273, 285-286.

ČIŽMÁŘ, I. 2025: Syrovice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/1, 266.

ČIŽMÁŘ, I. 2025: Vlasatice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/2, 191.

ČIŽMÁŘ, I. – ČIŽMÁŘOVÁ, H. (eds.) 2025: Němčice. Excavations in 2021–2022/Němčice. Výzkumy v letech 2021–2022. Brno.

ČIŽMÁŘ, I. – ČIŽMÁŘOVÁ, H. – HAJNALOVÁ, M. – KŘIVÁNEK, R. – LISÁ, L. – POPELKA, M. – ROBLÍČKOVÁ, M. – SANKOT, P. – VENCLOVÁ, N. 2025: Burials and Rituals in the La Tène Period: The Quadrangular Enclosure from Němčice. *Praehistorische Zeitschrift* 100/1, 167–211.

ČIŽMÁŘ, I. – KOS, P. 2025: Bratčice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/1, 255.

ČIŽMÁŘOVÁ, H. – ČIŽMÁŘ, I. 2025: Moravian amber finds from the La Tène period in the context of the discovery of an amber workshop in the central agglomeration of Němčice (Prostějov District). Přehled výzkumů 66/2, 11–35.

DRTIKOLOVÁ KAUPOVÁ, S. – PŮTOVÁ, L. – ERNÉE, M. – KOČÁR, P. – KOVAČIKOVÁ, L. – PARMA, D. – SALAŠ, M. – UNGER, J. – VELEMÍNSKÝ, P. 2025: The first isotopic insight into

the Bronze Age dietary transition in the area of present-day Czechia. *Journal of Archaeological Science: Reports* 66 (published online).

FOJTÍK, P. 2025: Držovice (k. ú. Držovice na Moravě, okr. Prostějov). *Přehled výzkumů* 66/1, 279–281.

FOJTÍK, P. 2025: Vrbátky (okr. Prostějov). *Přehled výzkumů* 66/1, 275.

CHYTRÁČEK, M. – GOLEC MÍROVÁ, Z. – GOLEC, M. – BÍŠKOVÁ, J. – HLADIL, J. – TIEFENGRABER, G. – ALMÁSSY, K. – DOUBEK, F. – **FOJTÍK, P.** – GRÖMER, K. 2025: Corals and shells of the sea mollusc as an example of long-distance contacts in the Early Iron Age in Central Europe. *Praehistorische Zeitschrift* (published online).

KOS, P. 2025: Středověká a raně novověká vápenice v Březině u Křtin (okr. Brno-venkov): zjišťovací výzkum neznámého vápenického areálu v lese Vysoká. *Přehled výzkumů* 66/2, 101–111.

KOS, P. 2025: Hostěnice (okr. Brno-venkov), *Přehled výzkumů* 66/2, 160.

KOS, P. 2025: Modřice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 66/2, 172.

KOS, P. 2025: Mokrý-Horákov (k. ú. Mokrý u Brna, okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 66/2, 172.

KOS, P. 2025: Ochoz u Brna (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 66/2, 172–173.

KOS, P. 2025: Sivice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 66/2, 176–177.

KOS, P. 2025: Viničné Šumice (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 66/2, 190–191.

KOS, P. – KALA, J. 2025: Klobouky u Brna (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 66/2, 163.

LEČBYCH, M. 2025: Kobylí (k. ú. Kobylí na Moravě, okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 66/2, 163–164.

LEČBYCH, M. 2025: Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 66/1, 233.

LEČBYCH, M. 2025: Velké Němčice (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 66/2, 190.

LEČBYCH, M. – MATĚJÍČKOVÁ, A. 2025: Velké Němčice (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 66/1, 252.

MIKULKOVÁ, B. 2025: Bohdalice-Pavlovice (k. ú. Bohdalice, okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 66/1, 255.

MIKULKOVÁ, B. 2025: Bohdalice-Pavlovice (k. ú. Bohdalice, okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 66/2, 145.

MIKULKOVÁ, B. 2025: Holubice (okr. Vyškov). *Přehled výzkumů* 66/1, 247–248.

PARMA, D. – FOJTÍK, P. – HAJNALOVÁ, M. – NOHÁLOVÁ, H. – TRAMPOTA, F. 2025: Lednice a Držovice. Absolutně datované nálezové soubory z počátku střední doby bronzové. *Pravěk* NŘ 34, 77–147.

- PARMA, D.** 2025: Brno (k. ú. Slatina, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/2, 151.
- PARMA, D.** 2025: Pozořice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/1, 233.
- PARMA, D.** 2025: Rajhrad (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/2, 176.
- PARMA, D.** 2025: Sivice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/1, 234, 264, 285.
- PARMA, D.** 2025: Újezd u Brna (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/2, 182.
- PARMA, D.** 2025: Velatice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/1, 267.
- PARMA, D.** 2025: Velatice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 66/2, 187.
- POPELKA, M.** 2025: Bystřice pod Hostýnem (okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/1, 218-219.
- POPELKA, M.** 2025: Koryčany (okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/2, 167.
- POPELKA, M.** 2025: Počenice-Tetětice (k. ú. Počenice, okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/1, 261.
- POPELKA, M.** 2025: Počenice-Tetětice (k. ú. Počenice, okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/2, 173.
- POPELKA, M. – PAULUS, M.** 2025: Holešov (k. ú. Dobrotice, okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/1, 257.
- POPELKA, M. – PAULUS, M.** 2025: Hulín (okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/1, 222.
- POPELKA, M. – PAULUS, M.** 2025: Roštín (okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/2, 176.
- POPELKA, M. – PAULUS, M.** 2025: Sazovice (okr. Zlín). Přehled výzkumů 66/1, 264.
- POPELKA, M. – PAULUS, M.** 2025: Zdounky (okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/1, 241.
- POPELKA, M. – PAULUS, M.** 2025: Zdounky (okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/1, 253.
- POPELKA, M. – PAULUS, M. – POPELKOVÁ, R.** 2025: Holešov (k. ú. Všetuly, okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/1, 281-283.
- POPELKA, M. – PAULUS, M. – ŠRÁMEK, F.** 2025: Kroměříž (okr. Kroměříž). Přehled výzkumů 66/2, 167-169.
- PŘICHYSTAL, M. – VACHŮTOVÁ, D.** (eds.) 2025: Výroční zpráva 2024. Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i. Brno.
- TRAMPOTA, F. – BÍŠKOVÁ, J. – KALA, J. – KOS, P. – NÝVLTOVÁ FIŠÁKOVÁ, M. – PARMA, D.** 2025: A child, twelve goats, three sheep, a cow, and a horse: An unusual grave from the Late Eneolithic in Brno-Slatina (South Moravia, Czech Republic). Archeologické rozhledy 77/1, 43–62.
- ZUBALÍK, J.** 2025: Brno (k. ú. Bohunice, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/1, 200.
- ZUBALÍK, J.** 2025: Brno (k. ú. Bohunice, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/2, 146–147.

ZUBALÍK, J. 2025: Brno (k. ú. Husovice, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/2, 147.

ZUBALÍK, J. 2025: Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/2, 147.

ZUBALÍK, J. 2025: Brno (k. ú. Maloměřice, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/1, 217.

ZUBALÍK, J. 2025: Brno (k. ú. Maloměřice, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/1, 256.

ZUBALÍK, J. 2025: Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/2, 158.

ZUBALÍK, J. 2025: Brno (k. ú. Veverří, okr. Brno-město). Přehled výzkumů 66/1, 217.

Tiskem vyšla také následující popularizační stať:

FOJTÍK, P. 2025: Prostějovská archeologie aktuálně. Torzo středověké keramické panenky z Prostějova. Řádky PRO Vás (kulturně – osvětový věstník prostějovský), 2025/7, 49–51.

3.4. EDIČNÍ ČINNOST

Již od svého počátku ústav úzce spolupracoval s tehdejší Katedrou archeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně na vydávání obnoveného odborného časopisu *Pravěk – Nová řada* (od čísla 2) a později (od čísla 6) ediční činnost na tomto periodiku zcela převzal. Doplnkem tohoto časopisu je od roku 1998 materiálová řada *Pravěk – Supplementum* a od roku 2004 edice *Postavy moravské archeologie*. Kromě toho ústav vydává od roku 1998 svou Výroční zprávu a vždy po šesti letech souhrnnou knihu *Výzkumy – Ausgrabungen*.

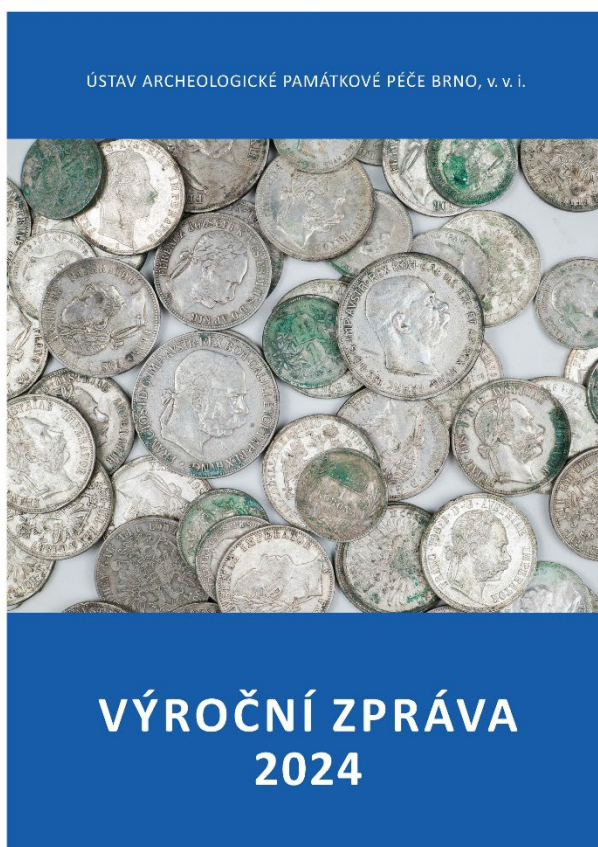
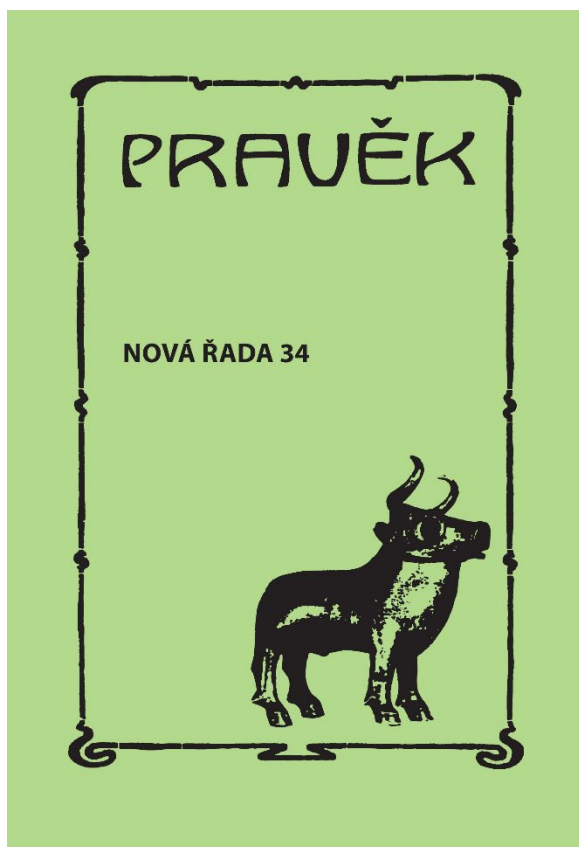
V roce 2025 byly ústavem vydány následující publikace:

Pravěk Nová řada 34. Brno (Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i. 2025. 288 stran. ISBN 978-80-86399-91-1, ISSN 1211-8338).

Další číslo časopisu obsahuje sedm studií, které se všechny věnují době bronzové. Tematicky se dotýkají sídlištních i pohřebních komponent, depotů i ojedinělých nálezů bronzových předmětů a specifické kamenné industrie. Tradičními doplňky jsou kalendárium moravské a slezské archeologie, jež připomíná významná výročí vybraných odborníků, a recenze nových odborných publikací.

Přichystal, M. – Vachůtová, D. (eds.): Výroční zpráva 2024. Brno (Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i. 2024. 98 stran. ISBN 978-80-86399-89-8).

Výroční zpráva shrnuje veškeré povinné a důležité informace o dění v instituci v roce 2024. Kromě základních personálních údajů a dat o hospodaření instituce podložených zprávou nezávislého auditora obsahuje také stručný popis všech pozitivních záchranných archeologických akcí instituce a seznamy odevzdaných nálezových zpráv i publikační a popularizační činnosti pracovníků.

Obálky publikací vydaných ústavem v r. 2025

Mimo to se **Ivan Čižmář** a **David Parma** jako členové redakčních rad podíleli na vzniku dalších recenzovaných periodik (*Přehled výzkumů* vydávaný Archeologickým ústavem Akademie věd ČR v Brně, *Zborník Slovenského národného múzea – Archeológia* vydávaný Slovenským národným múzeem v Bratislavě a *Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej akadémie věd* vydávané Archeologickým ústavem Slovenskej akadémie věd v Nitře).

3.5. KONFERENCE

V roce 2025 ÚAPP Brno ve spolupráci s Moravským zemským muzeem, Ústavem archeologie a muzeologie FF MU a Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně uspořádal 24. ročník konference zabývající se mladší dobou železnou *KELTOVÉ / THE CELTS / DIE KELTEN 2025*. Mezinárodní vědecké setkání proběhlo v prostorách 14/15 Baťova institutu ve Zlíně ve dnech 20. – 23. 5. 2025.

Zaměstnanci ústavu se v roce 2025 přímo či nepřímo zúčastnili následujících odborných konferencí a seminářů, vesměs s předneseným příspěvkem, či posterem:

- Konference ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY NA MORAVĚ A VE SLEZSKU V ROCE 2024, hrad Špilberk, Brno, 23. 4. 2024, s příspěvky:
 - o **J. KALA:** *Válečné hroby na jižní Moravě (výzkumy 2023–2024)*
 - o **P. KOS:** *Záchranný výzkum při rozšíření dálnice D1 v Brně-Horních a Dolních Heršpicích*
 - o **D. PARMA – E. URBAN:** *Drobné záchranné akce na Brněnsku a výsledky prospekci v roce 2024*
 - o **M. POPELKA:** *Dvě nová pohřebiště z Holešova (okr. Kroměříž)*
- Konference 23RD ARCHÉOLOGIE & Gobelets Conference. SEA PEOPLE, LAND PEOPLE. LIFESTYLES AND NETWORKS IN BELL BEAKER EUROPE, Palais des Arts et des Congrès, Vannes – Carnac, 18. – 21. 5. 2025, s posterem:
 - o **P. FOJTÍK – J. PEŠKA:** *“The Moravian Stonehenge” or Mystical Calendar? An Exceptional Archaeological Complex of Bell Beaker Culture in Moravia, Czech Republic*
- Seminář KONZERVOVAT ČI NE-KONZERVOVAT? INTERDISCIPLINÁRNÍ PŘÍSTUPY KE KONZERVOVÁNÍ-RESTAUROVÁNÍ A NEINVAZIVNÍ PRŮZKUM KOVOVÝCH ARTEFAKTŮ, Technické muzeum v Brně, Brno, 22. 5. 2025
- 24. ročník konference KELTI / DIE KELTEN / THE CELTS 2025, 14/15 Baťův institut, Zlín, 20. – 23. 5. 2025
- Konference ACCULTURATION, ROMANIZATION, ROMAN CIVILIZATION 2025. INTERNATIONAL CONFERENCE ON THE PHENOMENA AND PROCESSES OF INTEGRATION INTO THE ROMAN EMPIRE, Loránd University, Eötvös, 23. – 25. 5. 2025, s příspěvkem:
 - o **H. SEDLÁČKOVÁ – D. ROHANOVÁ – P. FOJTÍK – J. JÍLEK – J. PEŠKA – M. POPELKA:** *Bohemia and Moravia in Migration Period – The Contacts Through Glass-vessels Seen. Groups of the Forms*

- 24. ročník konference POČÍTAČOVÁ PODPORA V ARCHEOLOGII: UMĚLÁ INTELIGENCE A STROJOVÉ UČENÍ V ARCHEOLOGII, Klášter Broumov, Broumov, 26. – 28. 5. 2025, s příspěvkem:
 - o J. BÍŠKOVÁ – P. BRADÁČEK – **R. BÍŠKO**: *Do hlubin vědcovy duše*
- Workshop DÁLKOVÝ ARCHEOLOGICKÝ PRŮZKUM, letiště Sazená, Kralupy nad Vltavou, 10. – 12. 6. 2025
- Konference 31ST EAA BELGRADE VIRTUAL ANNUAL MEETING, Belgrade Virtual, 2. – 6. 9. 2025, s příspěvky:
 - o K. ŠABATOVÁ — **D. PARMA** — M. HAJNALOVÁ — **D. HUMPOLA** — R. KOČÁROVÁ: *Radiocarbon Dating of Diverse Sample Types and Chronological Discrepancies in Middle and Late Bronze Age Moravian Burial Sites*
 - o J. TĚSNOHLÍDEK – J. PETŘÍK – M. VOJTAS – **J. ZUBALÍK** – P. TAJKOV – M. DROBŇÁK – M. GREŠA – T. HOFÍREK – J. KASARDA: *Uncovering the trenches: Unveiling new perspectives of forgotten battles on the Eastern fronts*
- KONFERENCE KONZERVÁTORŮ-RESTAURÁTORŮ 2025 V OLOMOUCI, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Olomouc, 9. – 11. 9. 2025
- Konference OTÁZKY NEOLITU A ENEOLITU NAŠICH KRAJÍN 2025, Zemplínske múzeum v Michalovciach, Michalovce, 23. – 25. 9. 2025, s příspěvkem:
 - o **D. HUMPOLA**: *The enclosed area of Moravian painted ware culture in Znojmo-Kasárna*
- Konference ARCHAEOLOGY OF CONFLICTS, Muzeum východních Čech, Hradec Králové, 23. – 25. 9. 2025, s příspěvky:
 - o **J. KALA** – K. VYMAZALOVÁ: *Válečný hrob v srdci "moravského Toskánska"*
 - o J. TĚSNOHLÍDEK – J. PETŘÍK – M. VOJTAS – **J. ZUBALÍK** – P. TAJKOV – M. DROBŇÁK – M. GREŠA – T. HOFÍREK – J. KASARDA: *Archeologické doklady konfliktu 18.–20. století ve východních Karpatech*
 - o **J. ZUBALÍK**: *Záchranná archeologie a zákop Wehrmachtu v Brně*
- 29. konference STARŠÍ A STŘEDNÍ DOBA BRONZOVÁ VE STŘEDNÍ EVROPĚ, Kongresové centrum SAV Academia, Stará Lesná, 13. – 16. 10. 2025, s příspěvky:
 - o J. PEŠKA – **P. FOJTÍK** – M. KAMARÁD – F. ONDRKÁL: *New discovery of a cuff bracelet from the Early Bronze Age in Central Moravia and its analysis*
 - o **D. PARMA**: *Diskusní poznámky k sídlištím starší doby bronzové*
 - o **D. ROŽNOVSKÝ**: *Město Znojmo a starší doba bronzová*
- Konference RESCUED: NEVIDITELNÁ A ZANIKAJÍCÍ DATA ZACHRÁNĚNA DÍKY ZMĚNĚ OMEZENÍ ZÁCHRANNÉHO VÝZKUMU, Ústav archeologie a muzeologie FF MU, Brno, 19. – 20. 11. 2025

3.6. POPULARIZAČNÍ ČINNOST

Základními platformami pro komunikaci s širší veřejností jsou webové, facebookové a instagramové stránky ústavu, <https://www.uapp.cz/>, <https://www.facebook.com/uappbrno/>, <https://www.instagram.com/uappbrno/>, kde bývají průběžně poskytovány informace o aktuálních výzkumech, zajímavých nálezech a plánovaných akcích.

3.6.1. MEDIALIZACE ČINNOSTI

Kromě výše uvedených internetových stránek probíhala medializace činnosti Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i. také prostřednictvím tištěných periodik, virtuálních zpravodajských serverů a televizního či rozhlasového vysílání. V roce 2025 byly formou přímých rozhovorů, či poskytnutí textových a obrazových podkladů prezentovány například výsledky rozsáhlých odkryvů v trase stavby 4 rekonstruované železniční tratě Brno-Přerov (**M. Popelka** a **M. Paulus**). Veřejnost byla seznámena také s výzkumem v prostoru tzv. „židovských uliček“ v Prostějově, který odhalil mimo jiné pozůstatky zástavby původního židovského ghetta, nebo s objevem halštatského komorového hrobu s kamenným závalem v trase budované cyklostezky u Seloutek (**P. Fojtík**). **P. Kos** zase vystoupil v televizním příspěvku v pořadu Toulavá kamera věnovaném historii tradiční výroby vápna v Moravském krasu (<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1126666764-toulava-kamera/225562221500026/>).

Petr Kos v pořadu České televize Toulavá kamera

3.6.2. VÝSTAVY A SPOLUPRÁCE S MUZEI

V roce 2025 pokračovaly dvě výstavy, na jejichž přípravě se podíleli pracovníci ÚAPP Brno a které byly zahájeny v předchozím roce. Jednalo se o reinstalaci multimediální výstavy *Archeologie z nebe* v Národním zemědělském muzeu v Ostravě (10. 10. 2024 – 15. 4. 2025) a výstavu *Hradisko u Kroměříže. Pevnost z doby bronzové* v Muzeu Kroměřížska (11. 10. 2024 – 16. 3. 2025).

Při příležitosti výročí 100 let od otevření základní školy v Čejči byla v jejích prostorách ve spolupráci s Muzeem města Brna dne 27. 6. 2025 instalována krátkodobá výstava *Čejčský poklad – stříbro na horší časy*, představující poklad rakousko-uherských stříbrných mincí náhodně objevený v předchozím roce na sousední parcele (P. Vachůt, M. Lečbych, D. Vachůtová).

Krátkodobá výstava *Čejčský poklad* v prostorách základní školy v Čejči (autor fotografie P. Vachůt)

3.6.3. PŘEDNÁŠKY A WORKSHOPY

Vedle příspěvků na vědeckých konferencích si pracovníci ústavu v roce 2025 připravili řadu přednášek pro odbornou či laickou veřejnost:

P. FOJTÍK: *Archeologické výzkumy na střední Moravě v roce 2024.* Vlastivědné muzeum v Olomouci, 15. 1. 2025.

B. MIKULKOVÁ: *Neolit Vyškovska. Archeologie Vyškovska: Od štípání kamene po lesk bronz.* Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, 24. 1. 2025.

D. PARMA: *Hradiště a poklady doby bronzové. Archeologie Vyškovska: Od štípání kamene po lesk bronz.* Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, 24. 1. 2025.

I. ČIŽMÁŘ – H. ČIŽMÁŘOVÁ: *Keltové v našem okolí – Staré Hradisko, Němčice, Ohrozim, Ptení.* Kulturní dům Suchdol u Konice, 1. 2. 2025.

M. POPELKA: *Nové archeologické objevy na Holešovsku.* Městská knihovna Holešov, 13. 2. 2025.

D. VACHŮTOVÁ: *Staroegyptské mumie šeptají svá jména – Forensní metody a identifikace královských mumii.* KLAS – klub aktivních seniorů Brno-Líšeň, 21. 3. 2025.

J. KALA: *Nález válečného hrobu tří rudoarmějců v Rozdrojovicích.* Beseda k 80. výročí konce 2. světové války v knihovně Rozdrojovice, 25. 4. 2025.

J. KALA: *Archeologický výzkum válečných hrobů. Společnými silami za poznáním společného archeologického dědictví.* Muzeum Blanenska, 29. 4. 2025.

D. PARMA: *Hradisko u Kroměříže. Centrální lokalita doby bronzové.* Univerzita Palackého v Olomouci, 4. 11. 2025.

M. PŘICHYSTAL: *Střípky z archeologie Tišnovska. Společnými silami za poznáním společného archeologického dědictví.* Archeologický ústav AV ČR, Brno, 22. 11. 2025.

3.6.4. AKTIVITY PRO VEŘEJNOST

Dne 26. 4. 2025 zorganizovali **I. Čižmář** a H. Čižmářová komentovanou prohlídku keltské centrální aglomerace v Němčicích nad Hanou pro členy České numismatické společnosti.

V rámci spolupráce se Statutárním městem Prostějov, zastoupeným 1. náměstkyní primátora Ing. Miladou Sokolovou, připravil **P. Fojtík** v roce 2025 dvě komentované prohlídky archeologického výzkumu v prostoru tzv. židovských uliček v Prostějově. Prohlídky se uskutečnily 26. dubna a 31. května v rámci akce Vstupte s námi do prostějovské historie.

Ve dnech 21. - 23. 5. 2025 proběhl v areálu Staré huti u Adamova 16. *Workshop starého železářství*, na který navázala akce pro širokou veřejnost *Slované na huti alias 24. Setkání ve střední části Moravského krasu* konaná dne 24. 5. 2025. V rámci programu předvedl **P. Kos** návštěvníkům akce ukázkový výpal kusového vápna v replice vápenické pece.

Členové vápenické sekce při jubilejním (10) výpalu ve Staré huti u Adamova a pec při nočním výpalu

Již tradičně se pracovníci ÚAPP Brno zapojili i v roce 2025 do celorepublikové akce *Archeologické léto* koordinované Archeologickými ústavy AV ČR v Praze a Brně. **D. Parma** zajistil komentované prohlídky hradiska Chvalčov–Hostýn ve dnech 5. 7. a 18. 7. 2025 a dále Hradiska v Brně Obřanech ve dnech 11. 7. a 25. 7. 2025. **D. Parma** rovněž provázal ve dnech 30. 6. a 7. 7. 2025 v Němčicích na Hané na aktuálně zkoumaném polykulturním nalezišti. **I. Čižmář** se spolu s H. Čižmářovou podílel na vedení komentovaných prohlídek keltského oppida Staré Hradisko ve dne 6. 7. a 30. 8. 2025 a hradiště Černov dne 8. 7. 2025.

Pro členy komunitního centra Suchdol a obyvatele okolních obcí uspořádali **I. Čižmář** a H. Čižmářová dne 2. 8. 2025 komentovanou procházku od Malého Hradiska po naučné stezce přes oppidum Staré Hradisko. Sérii komentovaných prohlídek oppida Staré Hradisko uzavřeli stejní kolegové symbolicky v rámci *Mezinárodního dne archeologie* dne 18. 10. 2025.

Dne 22. 11. 2025 proběhla v Jedovnicích akce *Vycházka k neznámému hradu*, kterou organizoval J. Plch ve spolupráci s Městysem Jedovnice. V rámci exkurze určené pro veřejnost měl **P. Kos** přednášku na téma Nedostavěný hrad a jeho zázemí.

Během záchranného archeologického výzkumu v prostoru tzv. židovských uliček v Prostějově realizoval **P. Fojtík** v průběhu roku 2025 série komentovaných prohlídek pro žáky a studenty Reálného gymnázia a základní školy Otto Wichterleho v Prostějově a Gymnázia Jiřího Wolkera v Prostějově, ale i pro zaměstnance EG.D, a.s., regionální pracoviště v Prostějově a Státního pozemkového úřadu, pobočka Prostějov nebo pro členy Komise pro cestovní ruch a podporu podnikání Rady města Prostějova.

Prostějov – plocha výzkumu „hanáckého Jeruzaléma“ ve finální fázi (autor fotografie T. Lázna)

4. STANOVISKO DOZORČÍ RADY A RADY INSTITUTE K NÁVRHU VÝROČNÍ ZPRÁVY ÚAPP BRNO, V. V. I. ZA ROK 2025

Dozorčí rada schvaluje výroční zprávu ÚAPP Brno, v. v. i. za uplynulý rok podle ustanovení §19 odst. 1 písm. i) zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění.

Dozorčí rada ÚAPP Brno, v. v. i. na svém zasedání dne 24. 6. 2026 návrh výroční zprávy ÚAPP Brno, v. v. i. za rok 2025 projednala a schválila.

Rada instituce projednává návrh výroční zprávy a účetní závěrku ÚAPP Brno, v. v. i. za uplynulý rok podle ustanovení § 18 odst. 2 písm. e) zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění.

Rada ÚAPP Brno, v. v. i. na svém zasedání dne 15. 4. 2026 návrh výroční zprávy a účetní závěrku ÚAPP Brno, v. v. i. za rok 2025 projednala bez výhrad.

Němčice – dokumentace jednoho z hrobů s kamenným závalem ze starší doby železné

5. HOSPODAŘENÍ ÚAPP BRNO, V. V. I. V ROCE 2025

ÚAPP Brno, v. v. i. vznikl k 1. 1. 2007 transformací příspěvkové organizace na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem hlavní činnosti je vědecký archeologický výzkum a jeho infrastruktura, doplňková ani jiná činnost zřizovací listinou stanovena není. Instituce účtuje podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Ústav je plátcem DPH. Bližší údaje jsou uvedeny v příloze k účetní závěrce.

Mince z 17. až 18. století objevené při výzkumu Náměstí míru v Tišnově

ROZVAHA

Účetní jednotka doručí výkaz
1x příslušnému fin. orgánu

sestavená k **31.12. 2025**
(v tisících Kč)

IČO
48511005

Úč NO Úč 1 - 01

Název a sídlo účetní jednotky
Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná
výzkumná instituce
Kaloudova 1321/30
61400 Brno, Husovice

Právní forma
veřejná výzkumná instituce

AKTIVA		řádek b	Stav k prvnímu dni účet. období 1	Stav k posled. dni účet. období 2
A. Dlouhodobý majetek celkem		001	9 846	10 005
A.I. I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem		002	310	310
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (012)	003		
2.	Software (013)	004	310	310
3.	Ocenitelná práva (014)	005		
4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018)	006		
5.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019)	007		
6.	Nedokončený dlouhodobý nehmotného majetku (041)	008		
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (051)	009		
A.II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem		010	21 726	22 046
1.	Pozemky (031)	011	202	202
2.	Umělecká díla a předměty (032)	012		
3.	Stavby (021)	013	12 577	13 302
4.	Hmotné movité věci a jejich soubory (022)	014	8 320	7 997
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů (025)	015		
6.	Dospělá zvířata a jejich skupiny (026)	016		
7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek (028)	017	627	545
8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029)	018		
9.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	019		
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (052)	020		
A.III. Dlouhodobý finanční majetek celkem		021		
1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba (061)	022		
2.	Podíly - podstatný vliv (062)	023		
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti (063)	024		
4.	Zápůjčky organizačním složkám (066)	025		
5.	Ostatní dlouhodobé půjčky (067)	026		
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek (069)	027		
A.IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem		029	-12 190	-12 351
1.	nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje (072)	030		
2.	softwaru (073)	031	- 310	- 310
3.	ocenitelným právům (074)	032		
4.	drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku (078)	033		
5.	ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku (079)	034		
6.	stavbám (081)	035	-4 428	-4 608
7.	samostatným hmotným movitým věcem a souborům hmotných movit (082)	036	-6 825	-6 888
8.	pěstitelským celkům trvalých porostů (085)	037		
9.	základnímu stádu a tažným zvířatům (086)	038		
10.	drobnému dlouhodobému hmotnému majetku (088)	039	- 627	- 545
11.	ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku (089)	040		

B. Krátkodobý majetek celkem		041	8 116	19 373
B.I. Zásoby celkem		042	1 212	1 222
1.	Materiál na skladě (112)	043		
2.	Materiál na cestě (119)	044		
3.	Nedokončená výroba (121)	045	1 212	1 222
4.	Polotovary vlastní výroby (122)	046		
5.	Výrobky (123)	047		
6.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny (124)	048		
7.	Zboží na skladě a v prodejnách (132)	049		
8.	Zboží na cestě (139)	050		
9.	Poskytnuté zálohy na zásoby (314)	051		
B.II. Pohledávky celkem		052	1 909	4 152
1.	Odběratelé (311)	053	1 459	3 269
2.	Směnky k inkasu (312)	054		
3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry (313)	055		
4.	Poskytnuté provozní zálohy (314)	056	424	639
5.	Ostatní pohledávky (315)	057		
6.	Pohledávky za zaměstnanci (335)	058	26	2
7.	Pohledávky za instit. soc. zabezp. a zdrav. poj. (336)	059		
8.	Daň z příjmu (341)	060		
9.	Ostatní přímé daně (342)	061		
10.	Daň z přidané hodnoty (343)	062		242
11.	Ostatní daně a poplatky (345)	063		
12.	Nároky na dotace a ost. zúčt. se státním rozpočtem (346)	064		
13.	Nároky na dotace a ost. zúčt. s rozp. orgánů územ. sam. celků (348)	065		
14.	Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti (358)	066		
15.	Pohledávky z pevných termínových operací a opcí (373)	067		
16.	Pohledávky z emitovaných dluhopisů (375)	068		
17.	Jiné pohledávky (378)	069		
18.	Dohadné účty aktivní (388)	070		
19.	Opravná položka k pohledávkám (391)	071		
B.III. Krátkodobý finanční majetek celkem		072	4 860	13 999
1.	Peněžní prostředky v pokladně (211)	073	30	54
2.	Ceniny (213)	074	71	44
3.	Peněžní prostředky na účtech (221)	075	4 759	13 901
4.	Majetkové cenné papíry (251)	076		
5.	Dlužné cenné papíry (253)	077		
6.	Ostatní cenné papíry (256)	078		
7.	Peníze na cestě (261)	080		
B.IV. Jiná aktiva celkem		081	135	
1.	Náklady příštích období (381)	082	135	
2.	Příjmy příštích období (385)	083		
AKTIVA CELKEM ř. 1 + 41		085	17 962	29 378

PASIVA		řádek b	Stav k prvnímu dni účet. období	Stav k posled. dni účet. období
			3	4
A.	Vlastní zdroje celkem	086	14 301	17 631
A.I.	Jmění celkem	087	14 236	14 272
	1. Vlastní jmění (901)	088	9 846	10 005
	2. Fondy (911)	089	4 390	4 267
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků (921)	090		
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	091	65	3 359
	1. Účet hospodářského výsledku	092		3 359
	2. Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení (931)	093	65	
	3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (932)	094		
B.	Cizí zdroje	095	3 661	11 747
B.I.	Rezervy celkem	096		
	1. Rezervy (941)	097		
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem	098		
	1. Dlouhodobé úvěry (951)	099		
	2. Emitované dluhopisy (953)	100		
	3. Závazky z pronájmu (954)	101		
	4. Dlouhodobé přijaté zálohy (955)	102		
	5. Dlouhodobé směnky k úhradě (958)	103		
	6. Dohadné účty pasivní (389)	104		
	7. Ostatní dlouhodobé závazky (959)	105		
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	106	3 661	8 495
	1. Dodavatelé (321)	107	307	1 750
	2. Směnky k úhradě (322)	108		
	3. Přijaté zálohy (324)	109		
	4. Ostatní závazky (325)	110	1 693	3 296
	5. Zaměstnanci (331)	111	38	23
	6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům (333)	112		
	7. Závazky k inst. soc. zabezpečení a zdrav. poj. (336)	113	873	1 804
	8. Daň z příjmu (341)	114		671
	9. Ostatní přímé daně (342)	115	162	446
	10. Daň z přidané hodnoty (343)	116	187	
	11. Ostatní daně a poplatky (345)	117		
	12. Závazky ze vztahu ke státnímu rozpočtu (346)	118		
	13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů územ. samosp. celků (348)	119		
	14. Závazky z upsaných nesplacených cenných pap. a vkladů (367)	120		
	15. Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti (368)	121		
	16. Závazky z pevných termínových operací a opcí (373)	122		
	17. Jiné závazky (379)	123		
	18. Krátkodobé úvěry (231)	124		
	19. Eskontní úvěry (232)	125		
	20. Emitované krátkodobé dluhopisy (241)	126		
	21. Vlastní dluhopisy (255)	127		
	22. Dohadné účty pasivní (389)	128	401	505
	23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci (249)	129		
B.IV.	Jiná pasiva celkem	130		3 252
	1. Výdaje příštích období (383)	131		3 252
	2. Výnosy příštích období (384)	132		
	PASIVA CELKEM (ř.86+95)	134	17 962	29 378

Odesláno dne:
17.03.2026

Razítko:
**ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ
PAMÁTKOVÉ PÉČE BRNO**
veřejná výzkumná instituce
614 00 Brno, Kaloudova 1321/30

Podpis odpovědné osoby:

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Okamžik sestavení:
17.03.2026

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších
předpisů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

sestavený k **31.12. 2025**

(v celých tis. Kč)

Účetní jednotka doručí:
1x příslušnému finančnímu
orgánu

IČO
48511005

Název a sídlo účetní jednotky

Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná
výzkumná instituce

Kaloudova 1321/30

61400 Brno, Husovice

Právní forma

veřejná výzkumná instituce

Název ukazatele	Činnosti			
	hlavní	hospodářská		celkem
	5	6	7	8
A. Náklady	64 624			64 624
I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	32 524			32 524
1. Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovatelných dodávek	2 804			2 804
2. Prodané zboží				
3. Opravy a udržování	460			460
4. Cestovné	381			381
5. Náklady na reprezentaci	73			73
6. Ostatní služby	28 806			28 806
II. Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace	- 897			- 897
7. Změna stavu zásob vlastní činnosti	-10			-10
8. Aktivace materiálu, zboží a vnitroorganizačních služeb	- 887			- 887
9. Aktivace dlouhodobého majetku				
III. Osobní náklady	31 187			31 187
10. Mzdové náklady	23 536			23 536
11. Zákonné sociální pojištění	6 767			6 767
12. Ostatní sociální pojištění				
13. Zákonné sociální náklady	884			884
14. Ostatní sociální náklady				
IV. Daně a poplatky	41			41
15. Daně a poplatky	41			41
V. Ostatní náklady	409			409
16. Smluvní pokuty a úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále				
17. Odpis nedobytné pohledávky				
18. Nákladové úroky				
19. Kursové ztráty				
20. Dary				
21. Manka a škody				
22. Jiné ostatní náklady	409			409
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba ra použití ezerv a opravný	690			690
23. Odpisy dlouhodobého majetku	690			690
24. Prodaný dlouhodobý majetek				
25. Prodané cenné papíry a vklady				
26. Prodaný materiál				
27. Tvorba a použití rezerv a opravných položek				
VII. Poskytnuté příspěvky				
28. Poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi org. složkami				
VIII. Daň z příjmů	671			671
29. Daň z příjmů	671			671
Náklady celkem	64 625			64 625

Zpracováno v souladu s
vyhláškou č. 504/2002 Sb.
ve znění pozdějších
předpisů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

sestavený k **31.12. 2025**

(v celých tis. Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná

výzkumná instituce

Kaloudova 1321/30

61400 Brno, Husovice

Právní forma

veřejná výzkumná instituce

Účetní jednotka doručí:
1x příslušnému finančnímu
orgánu

IČO
48511005

Název ukazatele	Činnosti			
	hlavní	hospodářská		celkem
	5	6	7	8
B. Výnosy	67 984			67 984
I. Provozní dotace	8 400			8 400
1. Provozní dotace	8 400			8 400
II. Přijaté příspěvky				
2. Přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami				
3. Přijaté příspěvky (dary)				
4. Přijaté členské příspěvky				
III. Tržby za vlastní výkony a za zboží	58 873			58 873
Tržby za vlastní výkony a za zboží	58 873			58 873
IV. Ostatní výnosy	711			711
5. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále				
6. Platby za odepsané pohledávky				
7. Výnosové úroky				
8. Kursové zisky				
9. Zúčtování fondů				
10. Jiné ostatní výnosy	711			711
V. Tržby z prodeje majetku				
11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku				
12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů				
13. Tržby z prodeje materiálu				
14. Výnosy z krátkodobého finančního majetku				
15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku				
Výnosy celkem	67 984			67 984
C. Hospodářský výsledek před zdaněním	4 030			4 030
D. Hospodářský výsledek po zdanění	3 359			3 359

Odesláno dne:

17.03.2026

Razítko :

ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ
PAMÁTKOVÉ PÉČE BRNO
veřejná výzkumná instituce
614 00 Brno, Kaloudova 1321/30

Podpis odpovědné
osoby :

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Datum sestavení:

17.03.2026

Příloha k účetní závěrce za rok 2025

Název: Ústav archeologické památkové péče Brno, veřejná výzkumná instituce
Sídlo: Kaloudova 1321/30, 614 00 Brno
IČ: 48511005
DIČ: CZ48511005

Zřizovatel: Jihomoravský kraj
Orgány: ředitel – statutární orgán
rada instituce
dozorčí rada

Účetní období: 1. 1. 2025 – 31. 12. 2025

Ústav archeologické památkové péče, veřejná výzkumná instituce, vznikla k 1. 1. 2007 transformací příspěvkové organizace na základě zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů.

Organizace je zapsaná v Rejstříku veřejných výzkumných institucí vedených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Předmětem hlavní činnosti je vědecký archeologický výzkum a jeho infrastruktura, hospodářská ani jiná činnost zřizovací listinou stanovena není.

Organizace účtuje podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Vedení účetnictví je upraveno vnitřními předpisy. Organizace je plátcem DPH.

Pravidla odepisování dlouhodobého hmotného majetku jsou upravena vnitřními předpisy formou účetního odpisového plánu. Majetek, který vykazuje pořizovací cenu do 80 tis. Kč, je evidován v rozvaze historicky jako drobný dlouhodobý majetek s postupným úbytkem (ř. 017 rozvahy), po zrušení účtu 028 je tento evidován v podrozvahové evidenci.

Dlouhodobý majetek

	Stav na začátku úč. období	Přírůstky, úbytky	Stav na konci úč. období
Software	309 568,00 Kč		309 568,00 Kč
Pozemky	202 000,00 Kč		202 000,00 Kč
Stavby	12 576 845,00 Kč	725 703,00 Kč	13 302 548,00 Kč
Hmotné movité věci	8 320 134,00 Kč	-323 528,00 Kč	7 996 606,00 Kč
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	627 391,81 Kč	-82 217,00 Kč	545 174,81 Kč
Oprávky k SW	309 568,00 Kč		309 568,00 Kč
Oprávky ke stavbám	4 428 440,00 Kč	179 452,00 Kč	4 607 892,00 Kč
Oprávky k samostat. mov. věcem	6 824 883,00 Kč	63 761,00 Kč	6 888 644,00 Kč
Oprávky k DDHM	627 391,81 Kč	-82 217,00 Kč	545 174,81 Kč

Odměna auditora

	Výše odměny
Audit roční účetní závěrky	100 000,00 Kč
Poradenství	60 000,00 Kč

Splatné závazky ze zákonného sociálního a zdravotního pojištění a daňové nedoplatky

	Částka	Datum vzniku	Splatnost
Sociální pojištění	1 265 867,00 Kč	31.12.2025	20.1.2026
Zdravotní pojištění	538 486,00 Kč	31.12.2025	20.1.2026
Daň z příjmu ze závislé činnosti	446 353,00 Kč	31.12.2025	20.1.2026

Struktura zaměstnanců – průměrný přepočtený počet zaměstnanců

Kategorie zaměstnanců	Průměrný přepočtený počet
archeolog	16,4
z toho statutární orgán	1,0
odborný pracovník – technik, konzervátor	13,5
technicko – hospodářský pracovník	6,6
Celkem	36,5

Osobní náklady

Položka	Částka
A.III.10 Mzdové náklady	23 535 614,00 Kč
A.III.11 Zákonné sociální pojištění	6 767 095,00 Kč
A.III.13 Zákonné sociální náklady	884 300,00 Kč
Celkem	31 187 009,00 Kč

Stanovené odměny a funkční požitky

Rada instituce a dozorčí rada žádné odměny a funkční požitky stanoveny nemají.

Výše odměny statutárního zástupce není uvedena s ohledem na ustanovení §30 odst. 6) vyhl. 504/2002.

Daňové úlevy

Daňová úleva za předcházející období podle §20 odst. 7 zákona 586/1992 Sb. ve výši 679 394 Kč byla v období 2025 použita na úhradu nákladů neziskových záchranných archeologických výzkumů a jinou neekonomickou činnost ústavu nehrazenou z jiných zdrojů. Celková výše nákladů na tuto činnost činila 6 287 tis. Kč.

Přijaté dotace

Dotace zřizovatele JMK na činnost – neinvestiční	8 400 tis. Kč
Dotace zřizovatele JMK – investiční	500 tis. Kč
Dotace celkem	8 900 tis. Kč

Podrozvahové účty

V souladu s účetním standardem 401, bod 2.5.1. je níže uveden majetek, o kterém se neúčtuje v deníku/hlavní knize, ale který je z hlediska posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky významný.

Položka	Částka
Publikace	1 509 455,86 Kč
Drobný hmotný majetek	5 499 653,77 Kč

Organizace je v rámci své činnosti vydavatelem odborných publikací. Vzhledem k tomu, že tyto publikace jsou pořizovány z dotace na činnost, jsou vedeny na podrozvahovém účtu.

Další položkou je drobný hmotný majetek, který je v okamžiku pořízení považován za zásobu.

Vypořádání výsledku hospodaření z minulého období

Rada instituce schválila na svém zasedání dne 15. 4. 2025 převod zisku za rok 2024 ve výši 65 290,54 Kč do fondu rezervního.

Nepřetržité trvání účetní jednotky

Předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky je splněn a není žádná významná nejistota ohledně pokračování v předmětu činnosti. Základní archeologický výzkum běží bez závad, jsou uzavřeny SOD na řadu dlouhodobých zakázek. Z tohoto důvodu byla účetní závěrka sestavena obvyklým způsobem.

V Brně dne 17. 3. 2026

Mgr. Michal Přichystal
ředitel

AUDITORSKÁ A PORADENSKÁ ČINNOST

registrovaná Komorou auditorů České republiky
Pod Kaštany 23, 616 00 BRNO
zapsána KS v Brně, odd.C, vložka 1603

Z P R Á V A
NEZÁVISLÉHO AUDITORA

o ověření účetní závěrky

Ústav archeologické památkové péče Brno
veřejná výzkumná instituce

Kaloudova 30, 614 00 Brno

k 31.12.2025

Přílohy:

Rozvaha

Výkaz zisků a ztrát

příloha

Příjemce zprávy:

Ředitel Veřejné výzkumné instituce

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky v.v.i. Ústav archeologické památkové péče (dále také Společnosti), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2025, výkazu zisku a ztráty, za rok končící 31.12.2025 a přílohy k této účetní závěrce, které obsahují popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace v souladu s vyhl. č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších změn. Údaje o právním charakteru společnosti a obsahu její činnosti jsou uvedeny pod vlastním výrokem.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv Ústavu archeologické památkové péče k 31.12.2025 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2025 v souladu s českými účetními předpisy, včetně významných (materiálních) informací o použitých účetních metodách. Údaje o Společnosti jsou uvedeny v části Předmět podnikání a zahájení činnosti.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během provádění auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že:

ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o společnosti, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržení ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Právní forma – typ právnické osoby

Ústav archeologické památkové péče Brno, Kaloudova 30, 614 00 Brno

právní forma: veřejná výzkumná instituce

IČO: 485 11 005

Předmět podnikání a zahájení činnosti

Veřejná výzkumná instituce Ústav archeologické památkové péče Brno (dále jen v.v.i.) vznikla na základě rozhodnutí územně samosprávného celku: Jihomoravského kraje dle zákona č. 341/2005 Sb., s účinností od 1.1.2007, kdy na ní přešel veškerý majetek Jihomoravského kraje, který byl k 31.12.2006 ve správě příspěvkové organizace od stejného zřizovatele. Zřizovací listina v úplném znění ze dne 27.4.2006, ve znění 5. dodatku z 25.4.2019.

Na základě této skutečnosti byla v.v.i. řádně registrována v Rejstříku veřejných výzkumných institucí, který vede Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, Praha.

Dle zřizovací listiny veřejné výzkumné instituce je vymezen účel předmětu hlavní činnosti, jejímž základním cílem je uskutečňování vědeckého archeologického výzkumu v oblasti záchrany a ochrany movitých a nemovitých archeologických památek a poskytování s tím souvisejících služeb:

- vědecký archeologický výzkum a jeho infrastruktura, jejíž součástí jsou veškeré technické činnosti, související s archeologickým výzkumem
- získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace, poskytuje vědecké posudky a odborná stanoviska a provádí konzultační činnost
- rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro svůj výzkum
- úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi
- poskytuje metodickou pomoc archeologickým pracovištím muzejní sítě Jihomoravského kraje v oblasti záchrany a ochrany archeologického dědictví

Odpovědnost vedení společnosti za účetní závěrku

Statutární orgán Společnosti odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán Společnosti povinen posoudit, zda je společnost schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy vedení plánuje zrušení společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol vedením společnosti
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, který v této souvislosti statutární orgán uvedl v příloze účetní závěrky
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitosti trvání při sestavení účetní závěrky vedením společnosti a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti společnosti nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán - mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních - která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Odpovědný auditor

AUDITIA spol. s r.o., Pod Kaštany 2294/23, 616 00 Brno

zapsaná rejstříkovým soudem vedeným Krajským soudem v Brně, odd. C, vložka 1603

registrovaná Komorou auditorů, evidenční číslo: 006 z 19.4.1993

statutární auditor: Ing. Jiří Vrba, evidenční číslo: 0064 z 29.6.1990

Datum vyhotovení zprávy

V Brně dne: 31.3.2026

AUDITIA spol. s r.o.
auditorské a poradenské služby
DIČ: CZ18827853
Pod Kaštany 23, 616 00 Brno

Ing. Jiří V r b a

statutární auditor

ředitel a jednatel obchodní korporace

Z Á P I S
z 2. zasedání dozorčí rady
Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce,
konaného dne 24.06.2026 na adrese Kounicova 13, 602 00 Brno, 4. patro, místnost č. 412

Přítomni: **Mgr. Petr Fedor** - předseda dozorčí rady
 Ing. Jiří Němec - místopředseda dozorčí rady
 Mgr. Andrea Matějčíková - členka dozorčí rady
 Mgr. Michal Doležel - člen dozorčí rady

Nepřítomni: **Ing. Alena Opatřilová** - členka dozorčí rady

Hosté: **Mgr. Michal Přichystal** – ředitel Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce

Bod č. 1 – Stanovení ověřovatele zápisu, program jednání

Zasedání dozorčí rady Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce (dále jen „dozorčí rada“) zahájil předseda dozorčí rady Mgr. Petr Fedor v 10.00 hod.

Předseda dozorčí rady přivítal přítomné a konstatoval, že jsou přítomni 4 z 5 členů dozorčí rady a dozorčí rada je tedy usnášeníschopná.

Za ověřovatele zápisu z 2. zasedání předseda dozorčí rady navrhl Mgr. Andreu Matějčíkovou.

Hlasování je vždy uváděno v pořadí pro – proti – zdržel se.

Předseda dozorčí rady seznámil přítomné s programem 2. zasedání dozorčí rady:

1. *Stanovení ověřovatele zápisu, program jednání*
2. *Projednání návrhu Výroční zprávy za rok 2025 Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce*
3. *Zpráva o činnosti dozorčí rady*
4. *Informace o hospodaření Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce*

Bod č. 1 – Stanovení ověřovatele zápisu, program jednání

Dozorčí rada odsouhlasila ověřovatele zápisu a program jednání.

H: 4 – 0 – 0

Bod č. 2 – Projednání návrhu Výroční zprávy za rok 2025 Ústavu archeologické památkové péče Brno veřejné výzkumné instituce

Ředitel veřejné výzkumné instituce předložil dozorčí radě návrh Výroční zprávy Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce za rok 2025.

Dozorčí rada v souladu s § 19 odst.1 písm. i) zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích Výroční zprávu Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce za rok 2025 projednala a schválila.

H: 4 – 0 - 0

Bod č. 3 – Zpráva o činnosti dozorčí rady

Předseda dozorčí rady seznámil přítomné s návrhem zprávy o činnosti dozorčí rady za období od 1. 6. 2025 do 31. 5. 2026.

Dozorčí rada v souladu s § 19 odst.1 písm. l) zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích a v souladu s čl. I. odst. 7 Jednacího řádu dozorčí rady schvaluje zprávu o své činnosti za období od 1.6.2025 do 31.5.2026 a souhlasí s jejím předložením zřizovateli a řediteli veřejné výzkumné instituce.

H: 4 – 0 - 0

Bod č. 4

Dozorčí rada vzala na vědomí informace o hospodaření Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce.

H: 4 – 0 - 0

Předseda dozorčí rady ukončil jednání v 11.00 hod.

Mgr. Petr Fedor
předseda dozorčí rady

Mgr. Andrea Matějčková
ověřovatel zápisu
členka dozorčí rady

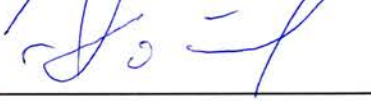
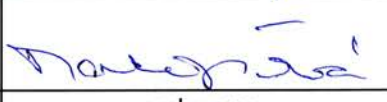
Zpracoval a zapsal: Mgr. Petr Fedor

V Brně 24.6.2026

Prezenční listina

2. zasedání dozorcí rady Ústavu archeologické památkové péče Brno,
veřejné výzkumné instituce

Dne: 24.06.2026

Jméno a příjmení	Funkce	Podpis
Mgr. Petr Fedor	Předseda	
Ing. Jiří Němec	Místopředseda	
Mgr. Michal Doležel	Člen	
Mgr. Andrea Matějčková	Člen	
Ing. Alena Opatřilová	Člen	omluvena
Host:		
Mgr. Michal Přichystal	ředitel ÚAPP Brno	

Zpráva o činnosti dozorčí rady Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce

Dozorčí rada Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce (dále jen „dozorčí rada“) v souladu s § 19 odst.1 písm. 1) zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s čl. I. odst. 7 Jednacího řádu dozorčí rady předkládá Jihomoravskému kraji jako zřizovateli a řediteli veřejné výzkumné instituce zprávu o své činnosti.

Dozorčí rada zasedala v období od 1. 6. 2025 do 31. 5. 2026 v termínu dne 16. 6. 2025 s tímto výsledkem:

- dozorčí rada v souladu s § 19 odst.1 písm. i) zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích projednala a schválila Výroční zprávu za rok 2024 Ústavu archeologické památkové péče Brno, veřejné výzkumné instituce,
- dozorčí rada schválila zprávu o své činnosti za období od 1.6.2024 do 31.5. 2025.

Složení dozorčí rady je od 20. 2. 2025 následující:

Mgr. Petr Fedor – předseda dozorčí rady
Ing. Jiří Němec – místopředseda dozorčí rady
Mgr. Michal Doležel – člen dozorčí rady
Mgr. Andrea Matějčková – členka dozorčí rady
Ing. Alena Opatřilová – členka dozorčí rady.

V Brně dne 11.06.2026

Zpracoval: Mgr. Petr Fedor
předseda dozorčí rady